

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY PŘI
ODHALOVÁNÍ A VYŠETŘOVÁNÍ DĚTSKÉ
PORNOGRAFIE V KYBERPROSTORU**

Autor práce: por. Marcela Jonáková, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Jan Faltus

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Marcela Jonáková, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování dětské pornografie v kyberprostoru

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: The Activities of the Czech Police in Detecting and Investigating Child Pornography in Cyberspace

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jan Faltus

Datum zadání bakalářské práce: prosinec 2025

Cíl bakalářské práce: Cílem práce je zhodnotit činnost Policie ČR při odhalování a vyšetřování případů dětské pornografie v kyberprostoru a navrhnout konkrétní doporučení pro zvýšení efektivity těchto postupů.

Student: Marcela Jonáková, DiS.	5.1.2026 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Jan Faltus	- 5.-01-2026 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	12.1.2026 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	14.1.2026 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	15.1.2026 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr Janu Faltusovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

JONÁKOVÁ, M. *Činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování dětské pornografie v kyberprostoru*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 65 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jan Faltus

Klíčová slova: dětská pornografie, kyberprostor, Policie České republiky, trestná činnost, vyšetřování, prevence

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou dětské pornografie v kyberprostoru se zaměřením na činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování této závažné trestné činnosti. Cílem práce je zhodnotit postupy Policie ČR při řešení případů dětské pornografie v online prostředí a navrhnout konkrétní doporučení pro zvýšení efektivity těchto postupů.

Teoretická část práce se zaměřuje na vymezení základních pojmů souvisejících s dětskou pornografií, právní rámec trestné činnosti podle § 192 a § 193 trestního zákoníku, kriminologické a psychosociální aspekty pachatelů a obětí, specifika kyberprostoru jako prostředí umožňujícího anonymní šíření nelegálního obsahu a systém prevence a spolupráce s dalšími institucemi.

Praktická část práce je realizována formou kvalitativního výzkumu prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s příslušníky Policie České republiky, kteří se podílejí na odhalování nebo vyšetřování trestné činnosti spojené s dětskou pornografií v kyberprostoru. Na základě analýzy získaných dat jsou identifikovány hlavní problémy a limity policejní praxe a formulována doporučení směřující ke zvýšení efektivity činnosti Policie ČR v této oblasti.

ABSTRACT

JONÁKOVÁ, M. *The Activities of the Czech Police in Detecting and Investigating Child Pornography in Cyberspace*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 65 pgs. Supervisor: Ing. Jan Faltus

Key words: child pornography, cyberspace, Czech Police, criminal activity, investigation, prevention

This bachelor's thesis deals with the issue of child pornography in cyberspace, focusing on the activities of the Czech Police in detecting and investigating this serious criminal activity. The aim of the thesis is to evaluate the procedures used by the Czech Police in handling cases of child pornography in the online environment and to propose specific recommendations to increase the effectiveness of these procedures.

The theoretical part of the thesis focuses on the definition of basic terms related to child pornography, the legal framework of criminal offences pursuant to Sections 192 and 193 of the Criminal Code, criminological and psychosocial aspects of offenders and victims, the specifics of cyberspace as an environment enabling the anonymous distribution of illegal content, and the system of prevention and cooperation with other institutions.

The practical part of the thesis is conducted using a qualitative research approach through semi-structured interviews with members of the Czech Police involved in detecting and investigating criminal activities related to child pornography in cyberspace. Based on the analysis of the collected data, the main problems and limitations of police practice are identified and recommendations aimed at increasing the effectiveness of the Czech Police's activities in this field are formulated.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Vymezení základních pojmů.....	13
2.1 Dítě.....	13
2.2 Pornografie.....	15
2.3 Dětská pornografie	17
2.3.1 Formy dětské pornografie	19
3 Analýza skutkové podstaty trestného činu výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 TZ a výklad vybraných zákonných znaků.....	21
3.1 Objekt.....	21
3.2 Objektivní stránka	23
3.3 Subjekt	26
3.4 Subjektivní stránka.....	26
3.5 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 4.....	26
3.6 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 5	28
4 Analýza skutkové podstaty trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 TZ a výklad vybraných zákonných znaků	29
4.1 Objekt.....	29
4.2 Objektivní stránka	29
4.3 Subjekt	30
4.4 Subjektivní stránka.....	31
4.5 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 2	31
4.6 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 3	31
5 Kriminologické a psychosociální aspekty.....	32
5.1 Pachatel sexuálního zneužívání dítěte.....	33
6 Kyberprostor jako prostředí trestné činnosti	37
7 Postupy Policie ČR při odhalování a vyšetřování.....	40

7.1	Odhalování trestné činnosti v kyberprostoru	40
7.2	Zajišťování digitálních důkazů	40
7.3	Výsledky a práce s oběťmi	42
7.4	Spolupráce s dalšími institucemi.....	42
7.5	Specifika vyšetřování této trestné činnosti.....	42
8	Prevence a boj proti šíření.....	45
8.1	Projekty	47
9	Rozhovory se specialisty na problematiku.....	48
9.1	Vyhodnocení rozhovorů.....	49
9.2	Shrnutí výsledků výzkumu.....	50
	Závěr	51
	Seznam použitých zdrojů	53
	Seznam zkratk	56
	Seznam příloh.....	57
	Přílohy	58

Úvod

Problematika dětské pornografie v kyberprostoru představuje v současné době jednu z nejzávažnějších forem kriminality páchané na dětech. Dynamický rozvoj moderních informačních a komunikačních technologií, masové rozšíření internetu a sociálních sítí spolu s vysokou mírou anonymity v online prostředí vytvářejí podmínky, které významně usnadňují vznik, šíření i konzumaci pornografického materiálu s účastí dětí. Tento fenomén má nejen závažné trestněprávní důsledky, ale také zásadní negativní dopady na psychický, sociální a emocionální vývoj dětských obětí.

Dětská pornografie je v České republice kriminalizována zejména prostřednictvím trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen TZ), a trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 TZ. Odhalování a vyšetřování této trestné činnosti je vzhledem ke specifickým kyberprostoru, jeho častému mezinárodnímu přesahu, využívání šifrování a anonymizačních nástrojů mimořádně náročné a klade vysoké nároky na odbornou erudici, technické vybavení i organizační zajištění Policie České republiky.

Bakalářská práce se zaměřuje na činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování trestné činnosti související s dětskou pornografií v kyberprostoru. Teoretická část práce se věnuje vymezení základních pojmů souvisejících s danou problematikou, právnímu rámci a analýze skutkových podstat relevantních trestných činů podle § 192 a § 193 TZ, kriminologickým a psychosociálním aspektům pachatelů a obětí, specifickým kyberprostoru jako prostředí umožňujícího anonymní distribuci zakázaného obsahu, dále systému prevence a spolupráce s dalšími institucemi. Pozornost je věnována rovněž obecně dostupným informacím o postupech Policie České republiky při odhalování a vyšetřování této formy kriminality.

Praktická část bakalářské práce je zpracována formou kvalitativního výzkumu, konkrétně prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s příslušníky Policie České republiky, kteří se podílejí na odhalování nebo vyšetřování případů dětské pornografie v kyberprostoru. Zvolená metoda umožňuje detailně popsat reálné pracovní postupy, identifikovat problematické oblasti, limity a technologické či organizační výzvy, se kterými se policie v praxi setkává, a porovnat teoretická východiska s výkonem služby.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování případů dětské pornografie v kyberprostoru a na základě získaných poznatků navrhnout konkrétní doporučení směřující ke zvýšení efektivity těchto postupů. Přínos práce spočívá zejména v propojení teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi policejních specialistů, přičemž výsledky mohou sloužit jako podklad pro další odbornou diskusi, vzdělávání příslušníků Policie České republiky i pro zefektivnění preventivních a represivních opatření v oblasti ochrany dětí v online prostředí.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování případů dětské pornografie v kyberprostoru a navrhnout konkrétní doporučení pro zvýšení efektivity těchto postupů. Práce se zaměřuje na posouzení současné policejní praxe v této oblasti, identifikaci problémových oblastí a limitů, které vyplývají ze specifik online prostředí, a na možnosti zefektivnění používaných postupů z hlediska organizačního, technického i procesního.

Objektem zkoumání je činnost Policie České republiky v oblasti odhalování a vyšetřování trestné činnosti související s dětskou pornografií v kyberprostoru. Pozornost je věnována zejména reálným pracovním postupům příslušníků Policie ČR, jejich zkušenostem s vyšetřováním této trestné činnosti, využívaným metodám práce a problémům, se kterými se v praxi setkávají.

Bakalářská práce je zpracována kombinací teoretických a empirických metod. V teoretické části je využita analýza odborné literatury, právních předpisů, zejména trestního zákoníku, a dalších dostupných odborných zdrojů zaměřených na problematiku dětské pornografie, kyberkriminality a policejní činnosti. Tyto zdroje slouží k vytvoření teoretického rámce práce a k vymezení základních pojmů a souvislostí nezbytných pro pochopení zkoumané problematiky.

Praktická část práce je realizována formou kvalitativního výzkumu, konkrétně prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s příslušníky Policie České republiky, kteří se ve své profesní praxi podílejí na odhalování nebo vyšetřování trestné činnosti spojené s dětskou pornografií v kyberprostoru. Zvolená metoda umožňuje získat podrobné informace o skutečné policejní praxi, identifikovat opakující se problémy, organizační a technické limity a zhodnotit efektivitu současných postupů.

Získaná data jsou vyhodnocována pomocí kvalitativní obsahové analýzy, při níž jsou odpovědi respondentů systematicky tříděny do tematických okruhů odpovídajících cílům práce. Výsledky analýzy jsou následně interpretovány a porovnávány s teoretickými východisky uvedenými v teoretické části práce. Na základě tohoto porovnání jsou formulována konkrétní doporučení směřující ke zvýšení efektivity činnosti Policie České republiky v oblasti odhalování a vyšetřování dětské pornografie v kyberprostoru.

Vzhledem k povaze kvalitativního výzkumu nejsou v práci využívány statistické metody kvantitativního charakteru.

2 Vymezení základních pojmů

V této kapitole jsou vymezeny základní pojmy, s nimiž bude práce dále pracovat, přičemž jejich objasnění je nezbytné pro porozumění řešené problematice.

2.1 Dítě

Věkové vymezení pojmu dítě má v právním řádu České republiky zásadní význam zejména v souvislosti s ochranou dětí před sexuálním zneužíváním a dětskou pornografií. Pojem dítě je upraven v několika právních předpisech, přičemž s ohledem na zaměření této bakalářské práce je klíčová zejména rovina trestního práva, kterou upravuje trestní zákoník ve spojení se zákonem o soudnictví ve věcech mládeže. Neméně významná je rovina občanského práva, definovaná občanským zákoníkem, která se uplatňuje především v otázkách svéprávnosti dítěte, zastupování a ochrany jeho práv.

Z trestněprávního hlediska je dítě vymezeno v § 126 trestního zákoníku, podle něhož se dítětem rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákon nestanoví jinak.¹

Toto vymezení má zásadní význam právě v oblasti trestných činů souvisejících s dětskou pornografií, neboť věk oběti je rozhodujícím znakem skutkové podstaty trestných činů upravených zejména v § 192 a § 193 trestního zákoníku. V této souvislosti je dítě chápáno jako zvláště zranitelná osoba, která není schopna posoudit důsledky jednání pachatele ani se účinně bránit jeho jednání.

Občanskoprávní rovina, upravená v § 31 občanského zákoníku, klade důraz na rozumovou a volní vyspělost nezletilého. Uvádí: Má se za to, že každý nezletilý, který nabyl plné svéprávnosti, je způsobilý k právním jednáním co do povahy přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku.² V kontextu dětské pornografie je však tato rovina významná především z hlediska schopnosti dítěte činit právně relevantní projevy vůle, například při výslechu nebo při uplatňování práv poškozeného, nikoli z hlediska posuzování trestní odpovědnosti pachatele. Skutečnost, že dítě může být v určitém rozsahu způsobilé k právním jednáním, nemění nic na tom, že v oblasti

¹ Srov. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 201. ISBN 978-80-7502-637-8.

² § 31 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů (OZ)

sexuálního zneužívání a dětské pornografie je vždy považováno za oběť, nikoli za plnohodnotného aktéra jednání.

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů (ZVM), dále rozlišuje postavení dítěte a mladistvého z hlediska trestní odpovědnosti. Jedná se o podstatné rozlišení dítěte od narození do patnácti let věku a dítěte ve věku od patnácti let do osmnácti let. Dělení je uvedeno v § 2 ZVM, který stanoví, že: „*dítětem mladším patnácti let je ten, kdo v době spáchání činu jinak trestného nedovrší patnáctý rok věku. Mladistvým je ten, kdo v době spáchání provinění dovrší patnáctý rok a nepřekročí osmnáctý rok svého věku.*“³ Vzhledem k § 25 TZ a § 89 ZVM vyplývá že dítě, které v době spáchání trestného činu nedovršilo patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědné a skutek se označuje jako čin jinak trestný neboli provinění.⁴

Toto rozlišení je významné zejména v případech, kdy se dítě může stát nejen obětí, ale výjimečně i pachatelem jednání souvisejícího s dětskou pornografií, například v souvislosti s pořizováním nebo šířením pornografického materiálu s účastí dětí. Přesto i v těchto případech právní úprava reflektuje sníženou míru rozumové a volní vyspělosti mladistvých a klade důraz na výchovný a ochranný charakter opatření.

Z pohledu trestního práva je tedy dítě v souvislosti s dětskou pornografií primárně vnímáno jako oběť trestné činnosti, a to bez ohledu na případnou míru jeho aktivní účasti na jednání, například v podobě souhlasu se zhotovením obrazového materiálu. Právní řád vychází z předpokladu, že dítě není schopno dát platný souhlas k jednání sexuální povahy, a proto je jeho ochrana absolutní. Tento přístup reflektuje zvýšenou zranitelnost dítěte, jeho psychickou nevyspělost a dlouhodobé negativní dopady, které může mít zneužití v podobě dětské pornografie na jeho další vývoj.⁵

Dítě se v trestním řízení v souvislosti s dětskou pornografií může nacházet v různých procesních rolích, nejčastěji jako oběť nebo poškozený, případně jako svědek nebo i pachatel. Český právní řád nestanoví konkrétní věkovou hranici způsobilosti dítěte k podání výpovědi. U dětí velmi nízkého věku je však výslech značně problematický, přičemž způsobilost dítěte k výslechu se posuzuje individuálně s ohledem na jeho rozumovou a duševní vyspělost. K této problematice bylo vydáno stanovisko Nejvyššího

³ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 1340. ISBN 978-80-7502-637-8.

⁴ Srov. Tamtéž s. 1378

⁵ Srov. DUNOVSKÝ, J. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. Praha: Grada, 2005. s. 24. ISBN 80-247-1201-6.

soudu, podle něhož musí být v případě pochybností o tělesném a duševním vývoji dítěte tato otázka posouzena soudem, neboť právní úprava tuto oblast výslovně neupravuje.⁶

Vzhledem ke svému věku a vývojovým specifikům není dítě zpravidla plně způsobilé k právním úkonům, pokud nenabylo svéprávnosti dříve. V řízeních týkajících se dětské pornografie je proto zcela zásadní role zákonných zástupců, opatrovníků a dalších ochranných mechanismů. Tyto osoby a instituce zajišťují ochranu práv dítěte, minimalizují riziko sekundární viktimizace a napomáhají tomu, aby trestní řízení probíhalo s ohledem na nejlepší zájem dítěte.⁷

2.2 Pornografie

Pornografie představuje společensky i odborně diskutovaný fenomén, jehož vymezení není jednotné a v průběhu času se proměňuje v závislosti na kulturních, morálních a právních hodnotách společnosti. Pojem pornografie se v průběhu času výrazně proměňoval a dlouhou dobu nebyl jednoznačně ustálen. První pokusy o jeho definování se objevují již na počátku 19. století, přičemž samotný pojem byl původně spojován především s označením děl považovaných za nemravná nebo obscénní.

Pornografie byla chápána spíše jako souhrn nevhodných literárních, grafických či obrazových děl než jako přesně vymezený právní pojem. Podle Ottova slovníku naučného z roku 1903 je pod pojmem pornografie uvedeno nemravné písemnictví, kdy se jedná o slovo řeckého původu.⁸

Pornografie vychází z řeckých slov porné a grafein. Původní význam slova pornografie byl tedy odvozen ze slova porné – prostitutka a grafein – psát, kdy ve volném překladu se jednalo o popis života, zvyků a činností prostitutek.⁹

V obecné rovině bývá pornografie spojována se zobrazením sexuality za účelem vyvolání sexuálního vzrušení, avšak její hodnocení se liší podle kontextu, formy a osob, kterých se týká. Odborná literatura poukazuje na skutečnost, že pornografie může být

⁶ Srov. FRYŠTÁK, M. *Procesní postavení svědka (poškozeného) a jeho výslech v přípravném řízení*. Trestněprávní revue. 2014. roč. 13, č. 10. s. 225. ISSN 1213-5313.

⁷ Srov. CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 183. ISBN 9788072018253.

⁸ KOLEKTIV AUTORŮ. *Ottův slovník naučný, dvacátý díl*. Praha: J. Otto, 1903, s. 252.

⁹ Srov. CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 43. ISBN 80-7178-739-6.

vnímána ambivalentně, tedy nejen jako projev sexuálního chování, ale také jako potenciálně negativní společenský jev.

V právním smyslu není pornografie v českém právním řádu výslovně definována, a její vymezení je proto ponecháno odborné teorii a judikatuře. Pobořilová uvádí, že pornografie je v lidské společnosti chápána jako součást života, zejména sexuálního, sloužící k uspokojování sexuálních potřeb, avšak může být chápána i jako součást projevu života uměleckého.¹⁰ Z hlediska trestního práva je však pornografie nahlížena především jako jev negativní, zejména tehdy, pokud překračuje hranice obecně uznávaných morálních norem nebo zasahuje do práv a důstojnosti jiných osob.

Pornografické dílo lze charakterizovat tím, že vtíravým způsobem podněcuje sexuální pud, překračuje podle převládajících názorů ve společnosti uznávané hranice sexuální slušnosti, uráží neakceptovatelným způsobem cit pro sexuální slušnost.¹¹ Posouzení, zda konkrétní dílo naplňuje znaky pornografického díla, musí být vždy prováděno individuálně, s ohledem na jeho celkový charakter, nikoli výseč nebo úryvek, účel a působení na průměrného příjemce.

Pornografické dílo může být zachyceno různorodě, jak písemně, tak i elektronicky, buď jen jako zvukový záznam, video záznam nebo kombinací video a audio záznamu. Předměty, které jsou určeny k vědeckým a osvětovým účelům nebo umělecká či historická díla nelze považovat za pornografické dílo. Povaha pornografie může být závislá na souvislosti, v jaké je dílo předkládáno, nikoli však na tom, komu je předkládáno.¹²

Významnou roli v současném pojetí pornografie sehrává technologický rozvoj a rozšíření internetu. Digitální prostředí zásadně změnilo formy vzniku, šíření i dostupnosti pornografického obsahu. Pobořilová v této souvislosti upozorňuje, že informační technologie a technický rozvoj způsobují nekontrolovatelnou produkci, distribuci a držení pornografických materiálů, přičemž jedním z nejvýznamnějších zdrojů je Internet.

¹⁰ Srov. POBOŘILOVÁ, M. *Acta Universitatis Carolinae, Iuridica 4, Virtuální pornografie*. Praha : Karolinum, 2012. s. 75. ISSN 0323-0619.

¹¹ ŠÁMAL, P., GRÍVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné. 9. vyd.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. 718 s. ISBN 978-80-7598-764-8.

¹² Srov. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou. 9. vydání*. Praha: Leges, 2022. s. 301. ISBN 978-80-7502-637-8.

Pornografické dílo tak dnes často existuje výhradně v elektronické podobě a může být šířeno globálně, anonymně a prakticky bez omezení.¹³

Z pohledu psychologie a sexuologie je pornografie často spojována s otázkami sexuálního vývoje jedince, přičemž předčasná nebo nevhodná expozice sexualizovanému obsahu může u dětí negativně ovlivňovat jejich vnímání sexuality a mezilidských vztahů, zejména pokud nejsou schopny obsah kriticky vyhodnotit nebo jsou mu vystavovány opakovaně.¹⁴

Zvláštní kategorii pak tvoří pornografie, jejímž objektem jsou děti. Ta je odbornou veřejností i právním řádem považována za zcela nepřijatelnou a společensky mimořádně nebezpečnou. Pornografie proto nepředstavuje pouze otázku svobody projevu nebo individuální sexuality, ale v určitých podobách se stává nástrojem sexuálního zneužívání a kriminality, zejména ve vztahu k dětem. Z tohoto důvodu je vymezení pojmu pornografie a pornografického díla klíčovým východiskem pro pochopení navazující problematiky dětské pornografie.¹⁵

2.3 Dětská pornografie

S rozvojem společnosti a postupným nárůstem šíření pornografie jako takové se vzrostl i problém pohlavního zneužívání dětí a s tím spojená výroba a šíření dětské pornografie. Komerční sexuální zneužívání dětí se etablovalo jako závažný mezinárodní problém, který si vyžádal systematickou pozornost odborných i mezinárodních organizací. Tyto snahy vyústily mimo jiné v jednání Světového kongresu proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí, jenž se uskutečnil v roce 1996 ve Stockholmu.¹⁶

V rámci tohoto kongresu byl pojem komerčního sexuální zneužívání dětí oficiálně vymezen jako použití dítěte pro sexuální účely výměnou za peníze nebo odměnu v

¹³ Srov. POBOŘILOVÁ, M. *Acta Universitatis Carolinae, Iuridica 4, Virtuální pornografie*. Praha : Karolinum, 2012. s. 76. ISSN 0323-0619.

¹⁴ Srov. CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 45. ISBN 80-7178-739-6.

¹⁵ Srov. WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. s. 143. ISBN 978-80-247-6372-9.

¹⁶ Srov. DUNOVSKÝ, J. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. Praha: Grada, 2005. s. 134. ISBN 80-247-1201-6.

naturálních mezi dítětem a zákazníkem, dítětem a prostředníkem nebo dítětem a agentem nebo jinými osobami, které vydělávají na obchodu s dětmi pro tyto účely.¹⁷

Světový kongres proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí identifikoval tři základní formy tohoto jevu, konkrétně dětskou prostituci, dětskou pornografii a obchodování s dětmi. Dále přispěl ke zpracování komplexního plánu činností zaměřeného na potírání komerčního sexuálního zneužívání dětí. Na jeho základě byly jednotlivé státy vyzvány k přijetí konkrétních opatření, přičemž termín pro jejich implementaci byl stanoven do roku 2000. V reakci na tato doporučení Česká republika vypracovala Národní plán boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí, který se stal součástí širší strategie prevence sexuálního násilí páchaného na dětech.¹⁸

Za pornografické dílo zobrazující nebo jinak využívající dítě (tj. osobu mladší osmnácti let) lze pokládat např. snímky obnažených dětí v polohách vyzývavě předvádějících pohlavní orgány za účelem sexuálního uspokojení, dále pak snímky dětí zachycující polohy skutečného či předstíraného sexuálního styku s nimi, popř. i jiné obdobně sexuálně dráždivé snímky dětí. Nejde-li o takové snímky, pak závěr o pornografickém charakteru díla nelze bez dalšího dovozovat jen z toho, že jsou za účelem uspokojení osob trpících sexuální deviací (tj. osob, pro které jsou sexuálně atraktivní nedospělé osoby) zpřístupňovány takovými prostředky, které tyto osoby vyhledávají.¹⁹

Jednu z rozšířených a poněkud obsáhlejších definic dětské pornografie uvedla forenzní psychologka Šárka Blatníková: Jde o pornografický materiál (zvukový nebo obrazový), který zobrazuje dítě, které se aktivně nebo pasivně účastní jednoznačně sexuálního jednání, a to včetně dráždivého vystavování přirození, nebo skutečnou osobu se vzhledem dítěte, která se aktivně nebo pasivně účastní sexuálního kriminálního jednání, nebo realistické znázornění neexistujícího dítěte, které se aktivně nebo pasivně účastní výše popsaného kriminálního jednání.²⁰

Produkce dětské pornografie je ve většině zemí předmětem přísných zákazů a nelegálnosti, vzhledem k faktu, že jde o nejziskovější odvětví filmového průmyslu, bývá přistupováno, k nahrazení dětských aktérů mladými dospělými s dětsky vyhlížející

¹⁷ Srov. VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. Psyché. Praha: Grada, 2005. s. 25. ISBN 80-247-1138-9.

¹⁸ Srov. DUNOVSKÝ, J. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. Praha: Grada, 2005. s. 134. ISBN 80-247-1201-6.

¹⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 12. 2004 sp. Zn. 7 Tdo 1077/2004

²⁰ BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. Studie. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. s. 41. ISBN 978-80-7338-091-5.

postavou a vzezřením s myšlenkou, že se rázem nejedná o dětskou pornografii, ovšem i toto bývá vyhodnoceno jako nezákonné, i vzhledem k tomu, že záměrně uvádí konzumenty v omyl.²¹

Z ekonomického hlediska představuje dětská pornografie pro její tvůrce a distributory velmi výnosnou komoditu. Ačkoli je často distribuována bezplatně, nejde o komerční činnost v tradičním slova smyslu, neboť hlavním motivem není finanční zisk, ale sexuální uspokojení. Významná část těchto materiálů je šířena přes hranice států, přičemž jejich produkce probíhá v jedné zemi a distribuce v jiné. Závažným rizikem je především její dostupnost v internetovém prostředí, které umožňuje snadný a anonymní přístup širokému okruhu uživatelů.²²

Dětská pornografie jednoznačně a nezpochybnitelně porušuje práva zúčastněných dětí a má významné negativní dopady na jejich fyzický, psychický i emocionální vývoj. Děti zapojené do tvorby těchto materiálů, ať už na základě nátlaku nebo manipulativního jednání, jsou vystaveny závažným psychickým následkům, jako je hluboké traumatizování, ztráta orientace a narušení vztahu k sobě i okolí. Pornografický materiál tak nefunguje pouze jako jednorázový projev zneužití, ale současně se stává prostředkem, který může umožňovat či podporovat další formy následného zneužívání.²³

2.3.1 Formy dětské pornografie

Dětská pornografie se vyskytuje v různých formách, které se liší způsobem zpracování, mírou explicitnosti i využitým médiem. Společným znakem všech těchto forem je sexuální zneužívání dítěte a porušování jeho základních práv, přičemž cílem je sexuální uspokojení uživatele či pachatele. V současném pojetí zahrnuje dětská pornografie jak materiály zobrazující přímé sexuální jednání s účastí dětí, tak i záznamy, které mají sexuální podtext a dítě objektivizují či sexualizují. Dětskou pornografii můžeme rozdělit na obrazovou, zvukovou, tvrdou pornografii a jinou.²⁴

²¹ Srov. VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. Psyché. Praha: Grada, 2005. s. 28. ISBN 80-247-1138-9

²² CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. 53 s. ISBN 80-7178-739-6.

²³ Srov. DUNOVSKÝ, J. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. Praha: Grada, 2005. s. 137. ISBN 80-247-1201-6.

²⁴ Srov. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 301. ISBN 978-80-7502-637-8

Obrazová pornografie je forma pornografického materiálu, která spočívá ve vizuálním zachycení dítěte v sexuálně explicitních situacích, a to jak při skutečných, tak i inscenovaných sexuálních aktivitách, případně při zobrazování jeho pohlavních orgánů. Účelem takových záznamů je sexuální uspokojení příjemce obsahu.

Zvuková forma dětské pornografie zahrnuje využívání hlasových projevů dítěte, a to jak autentických, tak i technicky upravených či simulovaných, které jsou záměrně zasazeny do sexuálně laděného kontextu s cílem sexuálního uspokojení uživatele. Tyto zvukové záznamy mohou mít podobu samostatných nahrávek nebo být součástí širších pornografických materiálů. Tato forma dětské pornografie zahrnuje nejen samotnou výrobu uvedeného obsahu, ale také jeho další šíření a užívání, přičemž i bez přímého obrazového zobrazení představuje závažné porušení práv dítěte a formu sexuálního zneužívání.²⁵

Tvrdá pornografie obsahuje použití sexuálních praktik v nichž je projevuje násilí nebo neúcta k člověku, nebo která obsahuje jakoukoli formu sexuálního styku se zvířetem.²⁶ *Pohlavní styk se zvířetem je jakékoliv sexuální nakládání se zvířetem ze strany člověka. Rozlišuje se sodomie – pohlavní styk se zvířetem, a zoofilie – dotyk a hlazení zvířat vedoucí k pohlavnímu ukojení.*²⁷ Tvrdá pornografie je vždy zobrazením osoby mladší osmnácti let.

Prostá pornografie označuje pornografický obsah, který zobrazuje sexuální chování osob bez přítomnosti prvků nátlaku, násilí, donucení či zneužití závislosti a jehož účastníky jsou výhradně osoby starší osmnácti let. Tento typ pornografie je charakteristický tím, že nezahrnuje protiprávní jednání vůči chráněným osobám, zejména dětem, a není spojen s porušováním jejich práv. V odborném a právním kontextu je prostá pornografie obvykle odlišována od forem patologické či nelegální pornografie.²⁸

²⁵ Srov. VANÍČKOVÁ, E. Sexuální násilí na dětech: výskyt, podoby, diagnostika, terapie, prevence. Praha: Portál, 1999. s. 93. ISBN 80-7178-286-6.

²⁶ Srov. ŠÁMAL, P., GŘIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné*. 9. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 719. ISBN 978-80-7598-764-8.

²⁷ Srov. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 301. ISBN 978-80-7502-637-8.

²⁸ Srov. Tamtéž

3 Analýza skutkové podstaty trestného činu výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 TZ a výklad vybraných zákonných znaků

V této kapitole je podrobně analyzována skutková podstata vybraného trestného činu, který je uveden v hlavě třetí TZ, kde jsou trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Toto ustanovení chrání především zájem společnosti na ochraně dětí před sexuálním zneužíváním, jejich mravní, psychický a sociální vývoj, jakož i lidskou důstojnost dítěte. Jedná se o závažný trestný čin.

Trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií je zakotven v § 192 trestního zákoníku. Toto ustanovení se člení do pěti odstavců.

Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií představují z hlediska trestního práva výrazně závažnější formu jednání než nakládání s jinými druhy pornografie, neboť se na nich přímo podílejí děti jako zvláště chráněné a zranitelné osoby. Právě zapojení dětí do pornografického obsahu zvyšuje společenskou nebezpečnost tohoto jednání, což se promítá do přísnější trestní sankce stanovené v § 192 TZ ve srovnání s úpravou obsaženou v § 191 TZ.²⁹

TZ vychází z předpokladu, že dítě není schopno dát platný souhlas k jednání sexuální povahy, a proto je jeho ochrana absolutní.

3.1 Objekt

Objektem trestného činu podle § 192 TZ je zájem společnosti na ochraně mravního vývoje dětí před důsledky jejich zneužití k výrobě pornografie a tím jejich ochraně před takovým sexuálním zneužíváním.³⁰

Objektem trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 trestního zákoníku je především zájem společnosti na ochraně dětí před sexuálním zneužíváním a na ochraně jejich mravního, psychického a sociálního vývoje. Právní úprava zároveň chrání širší společenské hodnoty související s odmítáním

²⁹ Srov. Tamtéž s. 720.

³⁰ ŠÁMAL, P., GRIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné*. 9. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 719. ISBN 978-80-7598-764-8.

pornografického materiálu zobrazujícího děti nebo osoby, které se jako děti jeví. Smyslem této ochrany je zabránit nejen samotnému sexuálnímu zneužívání dětí při výrobě pornografického materiálu, ale také omezit jeho šíření a dostupnost, které mohou podporovat poptávku po takovém obsahu. Z hlediska trestněprávní ochrany je významné, že ustanovení § 192 trestního zákoníku poskytuje ochranu nejen skutečným dětem, ale i osobám, které se jako děti pouze jeví. Tento přístup vychází mimo jiné z evropské právní úpravy, zejména ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU o boji proti sexuálnímu zneužívání a sexuálnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii.

Zahrnutí osob, které se dítěti pouze podobají, reaguje na skutečnost, že pachatel může pornografický materiál vnímat jako zobrazení dítěte, a tím dochází k podpoře poptávky po takovém obsahu, což může nepřímo vést k dalšímu zneužívání skutečných dětí. V odborné literatuře však existují i odlišné názory na vymezení objektu tohoto trestného činu.

Někteří autoři zdůrazňují, že primárním objektem není ochrana konkrétního dítěte před zneužíváním, ale spíše ochrana morálních hodnot společnosti, které odmítají existenci dětské pornografie jako takové. Tento názor je často odůvodňován tím, že pornografický materiál může zobrazovat osobu, která není skutečným dítětem, a proto v takovém případě nedochází k přímému ohrožení konkrétní nezletilé osoby. Z toho je následně dovozováno, že trestněprávní ochrana směřuje především proti samotnému fenoménu dětské pornografie jako společensky nepřijatelného jevu. Tento výklad však není obecně přijímán bez výhrad. Převládající názor vychází z toho, že i v případě zobrazení osoby, která se dítěti pouze podobá, pachatel vnímá tento materiál jako pornografické zobrazení dítěte.

Kriminalizace výroby, držení a šíření takového obsahu proto slouží jako preventivní nástroj, který má omezovat poptávku po dětské pornografii a tím i samotné sexuální zneužívání dětí při její výrobě. Smyslem trestní úpravy je tedy nejen ochrana společenské morálky, ale především ochrana dětí jako zvlášť zranitelné skupiny osob. Tento přístup se promítá také do systematiky trestního zákoníku, kde jsou trestné činy související s dětskou pornografií zařazeny mezi trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.

Z toho je patrné, že právní úprava sleduje zejména ochranu lidské důstojnosti a integrity dítěte. Kriminalizace nakládání s dětskou pornografií tak představuje důležitý

nástroj prevence, jehož cílem je narušit mechanismus poptávky po tomto materiálu a zabránit dalším případům sexuálního zneužívání dětí.

Současně je třeba zdůraznit, že dítě, které bylo zneužito k výrobě pornografického materiálu, nelze považovat za pachatele nebo účastníka tohoto trestného činu. Právní úprava vychází z principu, že pachatelem trestného činu nemůže být osoba, jejíž ochrana je účelem daného ustanovení.

Dítě vystupující v pornografickém materiálu je proto vždy považováno za oběť trestné činnosti, nikoli za osobu odpovědnou za její spáchání.³¹

3.2 Objektivní stránka

Objektivní stránka je založena na tom, že pachatel, dle odstavce 1 přechovává dětskou pornografii. Dle odstavce 2 prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii. Dle odstavce 3 alinea 1 vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří dětskou pornografií. Dle odstavce 3 alinea 2 kořistí z dětské pornografie.³²

Za **přechovávání** dětské pornografie lze označit úmyslné držení nebo uchovávání pornografického materiálu s dětským obsahem, a to bez ohledu na formu či nosič, na kterém je tento materiál zaznamenán a uložen. Může se jednat jak o fyzické nosiče, například fotografie, tiskoviny či datová úložiště, tak o digitální soubory uložené v počítači, mobilním zařízení nebo v online úložištích, které poskytují některé webové stránky. Z hlediska naplnění znaků skutkové podstaty tohoto trestného činu není délka přechovávání dětské pornografie podstatná, důležitým faktem je, že pachatel má tento materiál ve své faktické moci.³³

Za přechovávání se považuje i situace, kdy osoba má takový materiál ve faktické dispozici a má možnost s ním nakládat. Například jej opakovaně prohlížet, třídit nebo

³¹ Srov. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník. 3. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2023. s. 2399-2400. 978-80-7400-893-1.

³² Srov. ŠÁMAL, P., GRIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné. 9. vyd.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 720. ISBN 978-80-7598-764-8.

³³ Srov. Tamtéž s. 720

jinak využívat, a to i v případě, že jej sama nevyrobila ani dále nešířila. V trestněprávním kontextu je přechovávání dětské pornografie samostatnou formou protiprávního jednání, neboť samotná existence a uchovávání těchto materiálů přispívá k udržování poptávky a pokračování sexuálního zneužívání dětí. Přechováváním není pouhé prohlížení dětské pornografie ve virtuálním prostředí, zde je vždy potřeba samotné uchování nebo uložení na nosič informací.³⁴

Jiné takové dílo lze vymezit jako pornografický obsah, který má uměleckou či výtvarnou povahu a není vytvořen prostřednictvím audiovizuálních či digitálních médií. Jedná se zejména o sochy, plastiky, reliéfy, kresby, malby nebo jiné výtvarné objekty, které zobrazují sexuální motivy s dítětem nebo osobou, jež se jeví být dítětem a jsou způsobily působit sexuálně stimulačně.³⁵

Osoba, která se jeví být dítětem je osobou, která ve skutečnosti dosáhla věku osmnácti let, ale pro potřeby pornografického díla tuto skutečnost zastírá a to příhodným oblečením, účesem nebo líčením, aby vzbuzovala dojem mladší nebo nejlépe vypadala jako dítě.³⁶

Nelegální je veškeré zobrazení obnaženého dítěte v pozicích a polohách vyzývavě odhalujících pohlavní orgány za účelem sexuálního uspokojení, dále pak samotné zobrazení sexuálního styku s dětmi, ale i záběry hraného pohlavního styku s dítětem jakož i jiné snímky, vytvořené za účelem podnětí sexuálního pudu.³⁷

Pojem **získat přístup**, který lze definovat jako jednání, při němž osoba úmyslně dosáhne možnosti seznámit se s pornografickým materiálem s dětským obsahem, a to zejména prostřednictvím informačních a komunikačních technologií jako je internet nebo jiná nová technologie.

Nezáleží přitom na tom, zda je tento materiál trvale uložen na datovém nosiči, rozhodující je samotná možnost jeho zobrazení, přehrání či jiného užití. V trestněprávním kontextu zahrnuje získání přístupu například vstup na internetové stránky, do online úložišť nebo komunikačních platforem, kde je dětská pornografie dostupná, a to i v

³⁴ Srov. ŠÁMAL, P., GŘIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné. 9. vyd.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 720. ISBN 978-80-7598-764-8.

³⁵ Srov. Tamtéž

³⁶ Srov. Tamtéž

³⁷ Srov. ŠÁMAL, P., GŘIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné. 9. vyd.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 720. ISBN 978-80-7598-764-8.

případech, kdy k tomuto přístupu dochází pomocí přístupových údajů, anonymizačních nástrojů či jiných technických prostředků. Získání přístupu k dětské pornografii je považováno za samostatnou formu protiprávního jednání, neboť již samotné vyhledání a zpřístupnění tohoto obsahu přispívá k jeho dalšímu šíření a udržování poptávky.

Zpřístupnění pornografického díla lze definovat jako jednání, kterým je pornografický obsah umožněn k užití jiné osobě, a to bez ohledu na formu, způsob nebo rozsah tohoto zpřístupnění. Spočívá zejména ve vytvoření podmínek, díky nimž se jiná osoba může s pornografickým dílem seznámit, například jeho zobrazením, přehráním, poskytnutím odkazu, sdílením souboru nebo umožněním vstupu do prostoru, kde je tento obsah uložen.

V právním kontextu není rozhodující, zda dochází k trvalému předání či rozmnožení díla, ale skutečnost, že třetí osobě je dána reálná možnost se s obsahem seznámit. Zpřístupnění pornografického díla může probíhat jak prostřednictvím informačních technologií, zejména internetu a digitálních platforem, tak i jinými způsoby, například fyzickým předáním nosiče. V případě zpřístupnění pornografického díla dětem či mladistvým se jedná o zvlášť závažné jednání s trestněprávními důsledky.³⁸

Kořistění ve smyslu dětské pornografie lze definovat jako úmyslné jednání pachatele směřující k vyhledávání, získávání, využívání a zneužívání dítěte nebo pornografického materiálu s dětským obsahem za účelem sexuálního uspokojení. Nejde přitom pouze o samotné fyzické zneužití dítěte, ale i o systematické využívání dítěte jako „objektu“ sexuálního zájmu prostřednictvím pornografických materiálů. Kořistění se může projevovat například aktivním vyhledáváním dětské pornografie, shromažďováním a uchováváním těchto materiálů, zapojováním se do jejich výměny či vytvářením podmínek pro výrobu takového díla. V širším pojetí zahrnuje také manipulativní jednání vůči dítěti, jehož cílem je získání pornografického obsahu nebo postupná příprava na sexuální zneužití.

V kontextu dětské pornografie je kořistění chápáno jako zvlášť závažná forma sexuálně motivovaného jednání, která přispívá k opakované viktimizaci dítěte a

³⁸ Srov. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 304. ISBN 978-80-7502-637-8.

udržování poptávky po tomto nelegálním obsahu. Kořistí ten, kdo má jakýkoli finanční prospěch nebo výhody z tohoto díla.³⁹

3.3 Subjekt

Pachatel trestného činu může být kdokoli, tedy jak fyzická osoba, tak i právnická osoba.⁴⁰

3.4 Subjektivní stránka

Z hlediska subjektivní stránky je vyžadována úmyslná forma zavinění.⁴¹

3.5 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 4

Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby uvedenou v odst. 4 písm. a) naplní pachatel, pokud spáchá trestný čin podle § 192 odst. 3 TZ a bude členem organizované skupiny.

Organizovanou skupinu ve vztahu k výrobě a jinému nakládání s dětskou pornografií lze definovat jako sdružení nejméně tří osob, které jednájí ve vzájemné součinnosti, s určitou mírou plánovitosti a dělby úkolů, a jejichž cílem je systematická výroba, získávání, přechovávání, šíření nebo jiné formy nakládání s pornografickým materiálem s dětským obsahem. Charakteristickým znakem organizované skupiny je koordinované jednání jejích členů, kdy každý z nich plní předem určenou roli, například zajišťování obětí, pořizování pornografických materiálů, jejich technické zpracování, distribuci nebo zakrývání trestné činnosti.⁴²

V trestněprávním kontextu je jednání organizované skupiny považováno za zvlášť přitěžující okolnost, neboť zvyšuje rozsah i společenskou nebezpečnost této trestné činnosti.

³⁹ Srov. ŠÁMAL, P., GRIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hotné*. 9. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 720. ISBN 978-80-7598-764-8.

⁴⁰ Srov. Tamtéž

⁴¹ Srov. Tamtéž

⁴² Srov. Tamtéž s. 304

V odst. 4 písm. b) je uvedena další okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby. Konkrétně jde o spáchání činu dle § 192 odst. 3 TZ tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.⁴³

V případě alternativy spáchání veřejně přístupnou počítačovou sítí. Tento požadavek by nesplňovala uzavřená počítačová síť podniku nebo organizace.⁴⁴

Pojem „**jiným obdobně účinným způsobem**“, jak je uveden v § 192 odst. 5 TZ, se označuje takové jednání pachatele, které sice není výslovně popsáno v zákonném výčtu forem nakládání s dětskou pornografií, avšak svými účinky a důsledky je s nimi srovnatelné. Rozhodující není konkrétní forma jednání, ale jeho reálná schopnost dosáhnout stejného nebo obdobného výsledku, tedy umožnit výrobu, existenci, dostupnost, šíření či využívání pornografického materiálu s dětským obsahem. Pod tento pojem je možné zařadit video záznam s dětskou pornografií uložený na nosiči a zpřístupněný většímu množství diváků.⁴⁵

Podstatné je, že toto jednání má srovnatelnou společenskou nebezpečnost jako zákonem výslovně uvedené formy. Užití tohoto pojmu umožňuje trestněprávní postih i takových forem jednání, které vznikají v důsledku technologického vývoje nebo změn v způsobech páchaní trestné činnosti, zejména v prostředí kyberprostoru. „Jiný obdobně účinný způsob“ tak plní funkci flexibilního právního nástroje, který brání obcházení zákona prostřednictvím nových či atypických postupů.

V odst. 4 písm. b) je uvedena další okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby. Konkrétně jde o spáchání činu dle § 192 odst. 3 TZ v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch. Značný prospěch je definován v § 138 TZ alinea první, kdy se tímto rozumí prospěch dosahující částky nejméně 1 000 000 Kč.⁴⁶

⁴³ Srov. Tamtéž s. 163

⁴⁴ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 304. ISBN 978-80-7502-637-8.

⁴⁵ Srov. Tamtéž

⁴⁶ Srov. Tamtéž s. 213

3.6 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 5

Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby uvedenou v odst. 5 písm. a) naplní pachatel, pokud spáchá trestný čin podle § 192 odst. 3 TZ jako člen organizované skupiny působící ve více státech

Pojem „**ve více státech**“, označuje situaci, kdy se pachatel podílí na trestné činnosti jako součást organizované skupiny, jejíž činnost má mezinárodní charakter a zasahuje území nejméně dvou států.

Rozhodující je existence koordinovaného a plánovitého jednání více osob, které je rozloženo mezi různé státní jurisdikce. Tato podmínka je naplněna v případě minimálně dvou států, kdy jedním může být Česká republika. Organizovaná skupina působící ve více státech se vyznačuje dělbou úkolů mezi jednotlivými členy, přičemž jednotlivé fáze trestné činnosti, jako je výroba, uchovávání, distribuce nebo technické zajištění dětské pornografie, mohou probíhat v různých státech. Tento způsob páčání trestné činnosti je typický zejména pro činnost realizovanou prostřednictvím internetu, kdy jsou využívány zahraniční servery, anonymizační nástroje a mezinárodní komunikační kanály.⁴⁷

V trestněprávním pojetí představuje členství v organizované skupině působící ve více státech zvlášť přitěžující okolnost, neboť výrazně zvyšuje rozsah, organizovanost a obtížnost odhalení této trestné činnosti a zpravidla vyžaduje mezinárodní spolupráci orgánů činných v trestním řízení, a proto zde zákon umožňuje uložení vyšší trestní sazby.

V odst. 5 písm. b) je uvedena další okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby. Konkrétně jde o spáchání činu dle § 192 odst. 3 TZ v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu. Prospěch velkého rozsahu je definován v § 138 TZ alinea první, kdy se tímto rozumí prospěch dosahující částky nejméně 10 000 000 Kč.⁴⁸

⁴⁷ Srov. Tamtéž s. 304

⁴⁸ Srov. Tamtéž s. 213

4 Analýza skutkové podstaty trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 TZ a výklad vybraných zákonných znaků

V této kapitole je podrobně analyzována skutková podstata trestného činu podle § 193 TZ. Tento trestný čin obsahuje jednu základní skutkové podstaty a dvě kvalifikované skutkové podstaty.

4.1 Objekt

Objektem trestného činu podle § 193 TZ je zájem společnosti na ochraně dětí před sexuálním zneužíváním, zájem na řádném mravním a citovém vývoji dětí, ale i svoboda rozhodování.⁴⁹

Je tak posílena ochrana osob mladších osmnácti let před jejich zneužitím k výrobě pornografického materiálu. Samotná výroba dětské pornografie přitom nemusí vždy bezprostředně zahrnovat přímé zneužití dítěte, neboť za výrobu lze považovat i další formy nakládání s již existujícím materiálem, jako je rozmnožování pornografických fotografií, střih či jiné zpracování audiovizuálních záznamů, případně vytváření nosičů z původně pořízeného obsahu.⁵⁰

4.2 Objektivní stránka

Objektivní stránka spočívá v tom, že pachatel přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle.⁵¹

K **přimění** dítěte k účasti na výrobě pornografického díla může dojít zejména prostřednictvím využití vlivu, který vyplývá z osobního či závislostního vztahu mezi pachatelem a dítětem.⁵²

⁴⁹ ŠÁMAL, P., GŘIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hotné*. 9. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s 721. ISBN 978-80-7598-764-8.

⁵⁰ Srov. Tamtéž s. 721

⁵¹ Srov. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 304-30. ISBN 978-80-7502-637-8.

⁵² ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*, 1. vydání, Praha: C.H.Beck, 2009. s 1710. ISBN 978-80-7400-109-3

Najmutí představuje zvláštní formu zjednání, která se vyznačuje poskytnutím úplaty, jež nemusí mít nutně peněžní charakter, ale může spočívat i v jiném majetkovém či nemajetkovém plnění.⁵³

Zlákání spočívá v získání dítěte k účasti na výrobě pornografického díla prostřednictvím předkládání výhod, příslibů či jiných pozitivních motivů, aniž by se jednalo o poskytnutí úplaty, typicky v situacích, kdy dítě váhá.⁵⁴

Svedení je charakterizováno úmyslným vyvoláním rozhodnutí dítěte účastnit se výroby pornografického díla, a to jiným způsobem než zlákáním. Naproti tomu zneužití dítěte se vztahuje k jednání osoby, která vůči dítěti vykonává určitá práva či plní povinnosti, například rodiče nebo jiné osoby odpovědné za péči či výchovu dítěte; přitom není nezbytné, aby šlo o vztah formálně právně zakotvený.⁵⁵

Kořistěním se v tomto kontextu rozumí jakýkoli způsob získávání majetkového nebo jiného prospěchu z účasti dítěte na výrobě pornografického díla. Nejde přitom pouze o přímé pachatele samotné výroby, ale i osoby, které se na tomto jednání podílejí nepřímě, například tím, že za úplatu zajišťují dopravu dítěte na místo výroby, vykonávají dohled nad dítětem či se jiným způsobem podílejí na jeho účasti. Na rozdíl od skutkové podstaty podle § 192 odst. 3 TZ, která postihuje kořistění z pornografického díla jako takového, je u § 193 TZ rozhodující právě kořistění z účasti dítěte na jeho výrobě. Z tohoto důvodu jde o zvláštní a užší skutkovou podstatu, která má při jednočinném souběhu přednost jako přísnější právní kvalifikace.⁵⁶

4.3 Subjekt

Pachatelem trestného činu může být kdokoli, tedy jak fyzická osoba, tak i právnická osoba.⁵⁷

⁵³ Srov. Tamtéž s. 1710

⁵⁴ Srov. Tamtéž s. 1710

⁵⁵ Srov. Tamtéž s. 1710

⁵⁶ ŠÁMAL, P., GRIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hotné*. 9. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. s 721. ISBN 978-80-7598-764-8.

⁵⁷ Srov. Tamtéž s. 721

4.4 Subjektivní stránka

Z hlediska subjektivní stránky je vyžadována úmyslná forma zavinění. Zavinění je obligatorním znakem subjektivní stránky trestného činu.⁵⁸

4.5 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 2

V odst. 2 jsou uvedeny okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby. V tomto případě půjde o takové jednání pachatele který spáchá trestný čin podle § 193 odst. 1 TZ a bude členem organizované skupiny nebo v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch. Trestní sazba se pohybuje od dvou do šesti let. Organizovaná skupina byla definována v podkapitole 2.5 a v rámci tohoto trestného činu se její definice nemění.⁵⁹

4.6 Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v odst. 3

Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby uvedenou v odst. 3 naplní pachatel, pokud spáchá trestný čin podle § 193 odst. 1 TZ jako člen organizované skupiny působící ve více státech nebo v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu. Trestní sazba se pohybuje od tří do osmi let.⁶⁰ Organizovaná skupina byla definována v podkapitole 2.5 a v rámci tohoto trestného činu se její definice nemění.

Příprava trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie není trestná, protože se nejedná o zvlášť závažnou trestnou činnost.⁶¹

⁵⁸ Srov. Tamtéž s. 722

⁵⁹ Srov. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 305. ISBN 978-80-7502-637-8.

⁶⁰ Srov. Tamtéž s. 305

⁶¹ Srov. Tamtéž s. 45

5 Kriminologické a psychosociální aspekty

Tato kapitola se zaměřuje na kriminologické a psychosociální aspekty trestné činnosti, přičemž pozornost je věnována jak charakteristikám pachatelů a obětí, tak širším sociálním a psychologickým souvislostem tohoto fenoménu. Cílem kapitoly je přiblížit faktory, které se podílejí na vzniku a udržování protiprávního jednání, a zároveň poukázat na jeho dopady na jednotlivce i společnost.

Z historického hlediska je prodloužení věku sexuální nedotknutelnosti dítěte dospělým poměrně nedávným jevem. V této souvislosti je důležitý poznatek Freunda (1965b), který experimentálně prokázal, že při stimulaci obrázkem prepubertálního děvčátka s dětským genitálem lze felometricky sledovat sexuální vzrušení i u normálních mužů. Je tedy zřejmé, že na kontrolu těchto (patrně přirozených) reakcí bylo potřebné vytvořit silné obranné mechanismy, pevné tabu pro sexuální kontakt s dítětem.⁶²

Současné právní řády všech států stanovují minimální věkovou hranici pro legální pohlavní styk. V evropském kontextu se tato hranice pohybuje od dvanácti let, což platí pouze v případě Malty a Vatikánu, až po sedmnáct let. Nejčastěji je věková hranice stanovena na čtrnáct, patnáct nebo šestnáct let. Konsenzuální sexuální styk je považován za legální od čtrnácti let přibližně ve 46 % států, od patnácti let v 67 % a od šestnácti let až v 98 % zemí světa. Z uvedeného vyplývá, že téměř polovina právních systémů nepovažuje dobrovolný sexuální vztah s osobou ve věku čtrnácti let za trestný, přičemž u osob patnáctiletých je tento přístup typický pro zhruba dvě třetiny států. Pouze menšina zemí stanovila hranici šestnácti let a výjimečně byla určena hranice vyšší, konkrétně v Severním Irsku.⁶³

Sexuálním zneužíváním dítěte se rozumí veškerá interakce mezi dítětem a dospělým, při níž je dítě poníženo (degradováno) na objekt uspokojení sexuálních nebo sexualizovaných potřeb dospělého.⁶⁴

Sexuální zneužívání patří mezi relativně rozšířené formy protiprávního jednání, avšak značná část případů zůstává neoznámena. Oběti často mlčí, svědci váhají s podáním

⁶² WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. s. 12. ISBN 978-80-247-6372-9.

⁶³ Srov. Tamtéž s. 13

⁶⁴ ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 165. ISBN 978-80-7380-461-9.

oznámení a samotné dokazování je z procesního hlediska složité. V trestním řízení hrají významnou roli znalecké posudky z oboru psychiatrie, psychologie či sexuologie.⁶⁵

5.1 Pachatel sexuálního zneužívání dítěte

Sexuální zneužívání dětí není omezeno na konkrétní sociální skupinu. Většina pachatelů netrpí závažnou duševní poruchou, která by mohla vylučovat či podstatně snižovat jejich trestní odpovědnost. Jednají vědomě a úmyslně. Riziko recidivy u pachatelů je obecně považováno za poměrně vysoké. Resocializace je obtížná a terapeutické postupy zatím nevedou k jednoznačně spolehlivému odstranění sexuální preference zaměřené na děti.⁶⁶

Pro potřeby vyšetřovací praxe neexistují univerzální osobnostní znaky či charakteristiky, jež by byly pro tuto skupinu pachatelů typické a umožňovaly jejich snadnou identifikaci.⁶⁷

Obecně lze konstatovat, že mezi pachateli sexuálního zneužívání dětí převažují muži; často se uvádí podíl přibližně 85 %. Nelze však opomenout ani existenci pachatelek, jejichž zastoupení bývá odhadováno kolem 15 %. V praxi orgánů činných v trestním řízení se ženy objevují spíše výjimečně a zpravidla v roli spolupachatelek nebo osob napomáhajících hlavnímu pachateli. Nejde typicky o osoby, které by se vyznačovaly nápadným či patologickým vzhledem nebo chováním. Ve společnosti se mohou jevit jako přátelští, vstřícní a zdvořilí jedinci. Často se aktivně zapojují do činností zaměřených na práci s dětmi, budují si pověst „přatel dětí“ a snaží se získat důvěru jak samotných nezletilých, tak jejich okolí. Někteří se sdružují do organizovaných struktur, publikují, využívají inzerci či internet a prezentují své postoje jako legitimní či „ospravedlnitelné“. Pachatelé mohou být věkově velmi různorodí – od mladistvých až po osoby vyššího věku – a neexistuje jeden jednotný typický profil.⁶⁸

Výzkumy současně poukazují na skutečnost, že většina pachatelů pochází z okruhu osob, které dítě zná a kterým důvěřuje. Podle některých studií může jít až o tři čtvrtiny případů (v některých zdrojích se uvádí i vyšší podíl). Nejčastěji se jedná o otce,

⁶⁵ Srov. Tamtéž s. 164

⁶⁶ Srov. Tamtéž

⁶⁷ Srov. Tamtéž s. 168

⁶⁸ Srov. MILFAIT, R. *Komerční sexualizované násilí na dětech: prostituce, pornografie, obchod*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. s. 77. ISBN 978-80-7367-320-8.

nevlastní otce, další příbuzné, blízké rodinné přátele či jiné osoby z bezprostředního sociálního prostředí dítěte. Motivace pachatelů nebývá redukovatelná pouze na uspokojení sexuální potřeby; často zahrnuje i snahu o moc, kontrolu, dominanci a manipulaci. Pachatelé zpravidla využívají závislosti dítěte, jeho důvěřivosti a potřeby blízkosti či uznání. Děti se tak dostávají do situace, kdy mají obavy z trestu, ztráty vztahu či jiných negativních důsledků, a proto o protiprávním jednání mlčí. Zneužívání může probíhat dlouhodobě a pachatel často situaci promyšleně plánuje tak, aby minimalizoval riziko odhalení.⁶⁹

Pachatelé usilují o vytvoření vztahu založeného na důvěře, případně zneužívají již existující důvěrný vztah, zejména pokud se jedná o osoby z okruhu rodiny či blízkého sociálního prostředí dítěte. V kontextu dětské pornografie jsou dále uváděny následující specifické znaky jednání pachatelů:

- Aktivní vyhledávání kontaktu s potencionálními oběťmi, často prostřednictvím působení v pedagogické oblasti či v oblasti volnočasových aktivit dětí.
- Předkládání pornografického materiálu, včetně materiálů zobrazujících děti, za účelem vytvoření materiálů zobrazujících děti, za účelem vytvoření dojmu normality takového jednání, snížení zábran dítěte a usnadnění jeho další manipulace.
- Využívání již zneužívaných dětí k získávání dalších obětí nebo k jejich přesvědčování ke spoluúčasti na obdobné činnosti.
- Pachatelé inscenují jednání před kamerou, přičemž násilí často maskují jako hru. K dalšímu zastření skutečné povahy jednání slouží používání masek, zahalování obličeje nebo kostýmů.
- Je nutné zdůraznit, že násilí páchané na dětech nemusí být z dokumentačních materiálů vždy zjevné, případně je pachatelé záměrně skrývají. Takové jednání bývá založeno na dlouhodobé manipulaci, podvádění a udržování dítěte v závislém postavení.
- V některých případech jsou dětem podávány omamné či psychotropní látky a léky, což může ovlivnit jejich schopnost vnímat situaci a následně si ji přesně vybavit.
- Dochází rovněž k situacím, kdy jsou děti nuceny ke zneužívání jiných dětí. Vytvořený materiál následně slouží jako prostředek vydírání a nástroj k udržení

⁶⁹ Srov. Tamtéž

mlčenlivosti. Vědomí možné spoluúčasti posiluje tlak na utajení a vyvolává obavy z trestního postihu, kdy se děti mohou obávat, že budou samy obviněny.⁷⁰

Následující typologie pachatelů, podle T. Krone, reflektuje postupné stupňování závažnosti jednání od forem, které nezahrnují přímý kontakt s dítětem až po případy zahrnující přímé fyzické sexuální zneužívání.

1. Náhodný prohlížeč webu (Browser)

Je osoba, která na materiál s dětskou pornografií narazí náhodně, například prostřednictvím nevyžádané pošty či při vyhledávání jiných informací. Pokud však taková osoba obsah prohlédne a rozhodne se jej vědomě ponechat, aniž by jej odstranila, může být její jednání za určitých okolností posouzeno jako trestné, zejména je-li prokázán úmysl materiál vlastnit či si jej ponechat.

2. Soukromá fantazie (Private fantasy)

Pokud osoba chová soukromou sexuální fantazii zahrnující dítě, sama o sobě není tato skutečnost trestná. Pokud je však tato fantazie zachycena či uchována v jiné než čistě myšlenkové podobě, může jít o trestný čin. Textové či digitální ztvárnění takové fantazie v počítači může být považováno za držení dětské pornografie, i když pachatel nemá úmysl materiál dále šířit. Riziko odhalení je u této skupiny relativně nízké.

3. Vyhledávač (Trawler)

Představuje pachatele, který aktivně vyhledává materiály s dětskou pornografií v online prostředí, zejména na veřejně přístupných internetových stránkách a prostřednictvím běžných vyhledávačů. Jeho technické zabezpečení bývá spíše základní a anonymizační strategie nejsou propracované.

4. Nezabezpečený sběratel (Non-secure collector)

Tento typ pachatele materiály nakupuje, stahuje nebo vyměňuje z veřejně dostupných zdrojů či chatovacích místností bez bezpečnostních bariér (např. hesla, šifrování, povinnost sdílet určitý počet souborů). Míra síťování je zde vyšší než u vyhledávačů.

⁷⁰ Srov. Tamtéž s. 102-103

5. Zabezpečený sběratel (Secure collector)

Zabezpečený sběratel využívá bezpečnostní bariéry, například šifrování. Některé skupiny vyžadují vstupní „příspěvek“ v podobě určitého množství materiálu, čímž jsou členové vzájemně zavázáni mlčenlivostí. U sběratelů (zabezpečených i nezabezpečených) může být motivací samotné hromadění kolekce, což vede k extrémně vysokému počtu souborů.

6. Online groomer

Online groomer je osoba, která naváže s dítětem kontakt prostřednictvím internetu s cílem vybudovat sexuální vztah zahrnující kybersex nebo fyzický kontakt. Dětská pornografie může být využívána jako nástroj ke snížení zábran dítěte a normalizaci sexuálního jednání.

7. Fyzický zneuživatel (Physical abuser)

Tento pachatel se aktivně podílí na fyzickém zneužívání dětí a dětskou pornografií využívá k uspokojení svých sexuálních potřeb. Záznamy mohou být pořizovány pro osobní potřebu, nikoli nutně k dalšímu šíření. Obvinění z výroby či držení dětské pornografie bývá často vedlejším deliktem k samotnému fyzickému zneužití.

8. Producent (Producer)

Producent dětské pornografie se přímo podílí na fyzickém zneužívání dětí a vytváří obrazový materiál, který poskytuje dalším uživatelům.

9. Distributor (Distributor)

Distributor může, ale nemusí být osobou se sexuálním zájmem o děti. Motivem může být i finanční zisk. V některých případech soudy uznaly vinu i u osob, které provozovaly webové stránky obsahující dětskou pornografii za účelem ekonomického prospěchu.⁷¹

⁷¹ Srov. WOLAK, Janis; FINKELHOR, David a MITCHELL, Kimberly J. Internet-initiated sex crimes against minors: implications for prevention based on findings from a national study [online]. Canberra: Australian Institute of Criminology, 2004 [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.aic.gov.au/sites/default/files/2020-05/tandi279.pdf>

6 Kyberprostor jako prostředí trestné činnosti

Kybergrooming (child grooming, online grooming) označuje specifickou formu manipulativního jednání realizovaného prostřednictvím internetu, jehož cílem je navázání důvěrného vztahu s dítětem a postupné získání jeho důvěry za účelem sjednání osobního setkání. Pachatelé (tzv. online predátoři) využívají různé strategie k navázání kontaktu a vytvoření falešného pocitu bezpečí. Osobní schůzka, která je výsledkem tohoto procesu, může vést k sexuálnímu zneužití dítěte, k fyzickému násilí, k jeho zapojení do komerčního sexuálního vykořisťování či k jeho zneužití za účelem výroby materiálů se sexuálním zneužíváním dětí.⁷²

Sexting je pro účely tohoto textu je chápán jako elektronické sdílení textových zpráv, vlastních fotografií či audiovizuálních záznamů se sexuálním obsahem, realizované prostřednictvím digitálních komunikačních médií, zejména internetu. V praxi k němu nejčastěji dochází za využití mobilních telefonů, tabletů a dalších přenosných zařízení. V současné době je sexting často spojován především s mladou generací, která sama vytváří sexuálně laděné materiály (tzv. *youth-produced sexual images*) a následně je sdílí či zveřejňuje v online prostředí.⁷³

Kyberšikana, představuje specifickou formu šikany realizovanou prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, jako jsou internet, sociální sítě, e-mail, chatovací aplikace či mobilní telefony. Jedná se o úmyslné, opakované a zraňující jednání vůči jednotlivci nebo skupině. Na rozdíl od jednorázové agrese má kyberšikana dlouhodobý a opakující se charakter a může zahrnovat různé formy útoků, například ponižování, zesměšňování, vyhrožování, šíření pomluv, zveřejňování kompromitujících materiálů či neoprávněné sdílení intimních obsahů. Specifickým rysem kyberšikany je možnost anonymity pachatele, rychlé šíření obsahu a jeho potenciálně neomezená dostupnost, což může významně prohlubovat negativní dopady na psychiku oběti.⁷⁴

Phishing označuje soubor manipulativních technik směřujících k neoprávněnému získávání citlivých údajů oběti, jako jsou osobní data, přihlašovací údaje, e-mailová

⁷² Srov. KOPECKÝ, K. a kol. *Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. s. 25. ISBN 978-80-244-4868-8.

⁷³ Srov. Tamtéž s. 43

⁷⁴ Srov. Tamtéž s. 11

adresa, telefonní číslo či informace o profilech na sociálních sítích. Cílem pachatele je shromáždit co největší množství informací, které mu umožní oběť dále profilovat, manipulovat s ní a případně ji přimět k dalším krokům, například k navázání bližší komunikace nebo osobnímu setkání. Proces phishingu často probíhá postupně – pachatel může mít zpočátku k dispozici pouze dílčí informaci (např. e-mailovou adresu), kterou následně využívá k dohledání dalších údajů, jako jsou telefonní číslo, bydliště, rodinné vazby či fotografie. Tím dochází k systematickému profilování oběti a ke zvyšování rizika jejího dalšího zneužití.⁷⁵

Webcam trolling představuje rizikový komunikační fenomén spojený se zneužitím webové kamery, při němž pachatel místo skutečného živého obrazu vysílá oběti předem připravenou videosmyčku, čímž vytváří falešnou identitu a manipuluje průběh komunikace. Cílem tohoto jednání může být pobavení útočníka, ochrana jeho vlastní anonymity, ale také získávání osobních či citlivých údajů oběti. Charakteristickým znakem tohoto jednání je rovněž absence zvukové stopy u podvrženého videa a využívání různých záminek k vysvětlení textové komunikace namísto komunikace hlasové.⁷⁶

Deepfake pornografií se označuje audiovizuální nebo obrazový materiál pornografického charakteru, který působí autenticky, neboť využívá podobu konkrétní osoby, nejčastěji její obličej či jiné identifikovatelné znaky. Ve skutečnosti se však nejedná o reálný záznam dané osoby, ale o obsah vytvořený prostřednictvím technologií umělé inteligence, které umožňují digitální manipulaci s obrazem a jeho realistickou syntézu.

Vedle deepfake videí se v posledních letech rozšířily také aplikace označované jako „**deepnude**“, jejichž prostřednictvím lze z běžné fotografie vytvořit uměle generované zobrazení osoby v sexualizované nebo „svlečené“ podobě. Takto vytvořené materiály mohou být následně šířeny prostřednictvím internetu, zejména na sociálních sítích nebo v uzavřených komunikačních skupinách.⁷⁷

Dark web je jednou z vrstev kyberprostoru, přičemž nejčastěji se rozlišují tři základní části: Surface Web, Deep Web a Dark Web. Z hlediska kriminality je

⁷⁵ Srov. Tamtéž s. 36

⁷⁶ Srov. Tamtéž s. 93

⁷⁷ Srov. E-BEZPEČÍ. Generovaná pornografie a zneužití identity: nový trestný čin od 1. ledna 2026 [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/91-novinky-ze-sveta-kyberkriminality/4832-generovana-pornografie-a-zneuzeni-identity-novy-trestny-cin-od-1-ledna-2026>

nejproblematictější částí internetu Dark Web, který umožňuje uživatelům anonymní komunikaci a přístup k obsahu prostřednictvím speciálních anonymizačních sítí, například systému TOR nebo sítě Freenet. Tyto technologie umožňují skrýt identitu uživatelů a jejich online aktivity, což může být využíváno jak pro legitimní účely, tak i pro různé formy trestné činnosti.⁷⁸

V prostředí Dark Webu lze snáze narazit na stránky nebo diskusní platformy, které slouží k distribuci materiálů zobrazujících sexuální zneužívání dětí nebo k navazování kontaktů mezi osobami zapojenými do této trestné činnosti. V některých případech byly v prostředí Dark Webu zaznamenány také webové stránky nebo diskusní platformy zaměřené na sdílení materiálů zobrazujících sexuální zneužívání dětí. Tyto stránky mohou fungovat například jako uzavřené komunity, ve kterých dochází k výměně nelegálního obsahu nebo informací mezi uživateli.⁷⁹

Při využívání internetových služeb vznikají různé digitální stopy, které mohou být využity při vyšetřování kybernetické kriminality. Z tohoto důvodu je boj proti šíření dětské pornografie v online prostředí založen nejen na represivních opatřeních, ale také na mezinárodní spolupráci a využívání moderních technologických nástrojů při identifikaci pachatelů.⁸⁰

⁷⁸ Srov. KOLOUCH, J. *CyberCrime*. Praha: Edice CZ.NIC, 2016. s. 47. ISBN 978-80-88168-15-7.

⁷⁹ Srov. Tamtéž s. 53

⁸⁰ Srov. Tamtéž s. 54

7 Postupy Policie ČR při odhalování a vyšetřování

Za zásadní jsou považovány počáteční vyšetřovací situace, protože právě ty často ovlivňují úspěšnost celého vyšetřovacího procesu. Z tohoto důvodu bývají v metodikách zaměřených na vyšetřování jednotlivých druhů trestné činnosti popisovány jako typické vyšetřovací situace. Počáteční vyšetřovací situace vznikají zejména na základě informací získaných z oznámení trestného činu.⁸¹

7.1 Odhalování trestné činnosti v kyberprostoru

Odhalování případů dětské pornografie v online prostředí probíhá různými způsoby. Jedním z nejčastějších zdrojů informací jsou oznámení od veřejnosti, institucí nebo neziskových organizací zabývajících se ochranou dětí. Významnou roli hrají také oznámení poskytovatelů internetových služeb nebo zahraničních partnerských organizací, které monitorují výskyt nelegálního obsahu na internetu. Dalším významným nástrojem je operativně pátrací činnost policie v online prostředí. Ta spočívá například v monitorování internetových stránek, diskusních fór, sociálních sítí nebo komunikačních aplikací, kde může docházet k šíření dětské pornografie nebo k navazování kontaktů mezi pachateli. Policie při této činnosti využívá specializované technické nástroje umožňující identifikovat nelegální obsah, sledovat jeho šíření nebo analyzovat digitální stopy, které mohou vést k odhalení pachatele.

Specifickým problémem při odhalování této trestné činnosti je využívání anonymizačních nástrojů, šifrování komunikace a využívání zahraničních serverů. Pachatelé se často snaží skrýt svou identitu prostřednictvím virtuálních privátních sítí, anonymizačních sítí nebo šifrovaných komunikačních platforem.⁸²

7.2 Zajišťování digitálních důkazů

Ve vyšetřování je cílem shromáždit dostatek důkazů pro trestní řízení. V případě trestné činnosti spojené s dětskou pornografií mají zásadní význam zejména digitální důkazy. Ty mohou být získány například z počítačů, mobilních telefonů, externích datových úložišť nebo cloudových služeb. Při zajišťování digitálních důkazů je nutné

⁸¹ KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2., rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. s. 417. ISBN 978-80-7380-859-4

⁸² Srov. Tamtéž s. 242

postupovat tak, aby nedošlo k jejich poškození nebo znehodnocení. Policie proto využívá specializované metody digitální forenzní analýzy, které umožňují bezpečné zajištění a následné vyhodnocení dat. Tato analýza může zahrnovat například obnovu smazaných souborů, analýzu historie internetového prohlížení, zkoumání komunikačních záznamů nebo identifikaci zdrojů nelegálního obsahu. Důležitou součástí vyšetřování je také identifikace osob vystupujících na pornografických materiálech. V některých případech je možné využít mezinárodní databáze nebo spolupráci se zahraničními policejními složkami, které mohou pomoci při identifikaci obětí nebo pachatelů.⁸³

Při ohledání místa činu v uzavřených prostorách je nezbytné soustředit pozornost především na konkrétní místo, kde k jednání pravděpodobně došlo. V prostředí bytu se může jednat například o postel, pohovku či jiný nábytek, na kterém mohl proběhnout pohlavní styk. Současně je nutné vyhledávat a zajišťovat stopy na předmětech, které mohly být s jednáním spojeny, například na ložním prádle, prostěradlech nebo matracích.

Nedílnou součástí ohledání je také pátrání po stopách případného fyzického zápasu. Pozornost by měla být věnována rovněž použitým nádobám, lahvím nebo jiným předmětům nacházejícím se na místě činu, a to včetně jejich případného obsahu. Specifická situace může nastat při vyšetřování případů souvisejících se šířením dětské pornografie. V těchto případech lze rozlišit dvě základní varianty ohledání místa činu. První z nich se vztahuje k prostorám, kde docházelo nebo mohlo docházet k výrobě pornografických materiálů. V takové situaci je třeba zaměřit se zejména na důkladnou dokumentaci prostředí, zajištění dosud nešířených materiálů, erotických pomůcek a dalších předmětů, které mohou souviset s výrobou těchto materiálů.

Druhá varianta se týká míst, kde byly materiály obsahující dětskou pornografii nabízeny k prodeji nebo jinému šíření. V těchto případech je důležité především zdokumentovat výskyt závadných materiálů na daném místě, jejich množství a způsob jejich distribuce či prezentace. S ohledem na skutečnost, že u sexuálních trestných činů může docházet poměrně často ke křivým obviněním, je při ohledání místa činu nezbytné věnovat zvýšenou pozornost také tzv. negativním okolnostem. Jedná se o skutečnosti, které mohou být v rozporu s tvrzeným průběhem události a mohou přispět k objektivnímu objasnění skutkového stavu.⁸⁴

⁸³ Srov. Tamtéž s. 417

⁸⁴ Srov. Tamtéž s. 245

7.3 Výsledky a práce s oběťmi

Specifickou oblastí vyšetřování je práce s oběťmi trestné činnosti, kterými jsou často děti. Výslech nezletilých osob musí být prováděn citlivým způsobem a s ohledem na jejich věk a psychický stav. Cílem je minimalizovat riziko sekundární viktimizace a zajistit, aby dítě nebylo vystaveno dalšímu psychickému traumatu. Je třeba mít na paměti, že předmětem výslechu jsou velmi citlivé a intimní skutečnosti a že oběť často prožívá výrazné psychické napětí. Z tohoto důvodu by výslech měl provádět zkušený kriminalista, proškolený pro výslech a jednání s dětmi, případně žena, aby bylo možné snáze překonat stud vyslýchané osoby, získat její důvěru a navázat potřebný psychologický kontakt. Obsah výslechu se zpravidla zaměřuje na popis průběhu události, chování pachatele, reakci oběti a další okolnosti související s trestným činem.⁸⁵

Výslech bývá často prováděn v prostorách přizpůsobených pro práci s dětmi a může být zaznamenán audiovizuální technikou, aby nebylo nutné dítě opakovaně vyslýchat.⁸⁶

7.4 Spolupráce s dalšími institucemi

Úspěšné vyšetřování případů dětské pornografie vyžaduje úzkou spolupráci Policie České republiky s dalšími institucemi. Jedná se zejména o orgány sociálně-právní ochrany dětí, zdravotnická zařízení, školy nebo neziskové organizace zabývající se ochranou dětí. Významná je rovněž mezinárodní spolupráce, která probíhá například prostřednictvím organizací jako Europol nebo Interpol. Tyto instituce umožňují sdílení informací mezi jednotlivými státy, koordinaci vyšetřování a identifikaci pachatelů působících v mezinárodních sítích.⁸⁷

7.5 Specifika vyšetřování této trestné činnosti

V dnešní době již existují programy k detekci a vyhodnocení závadných fotografií, ale nejsou příliš přesné a policisté v nich ve své práci nemají přílišnou oporu.

⁸⁵ Srov. Tamtéž s. 247

⁸⁶ Srov. ŠTĚTÍNSKÁ, K. Speciální výslechové místnosti [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/krajske-reditelstvi-severomoravskeho-kraje-zpravodajstvi-specialni-vyslechove-mistnosti.aspx>

⁸⁷ Srov. KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2., rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. s. 248. ISBN 978-80-7380-859-4.

K analýze digitálních dat je stále nenahraditelnou složkou samotný policista. Při vyšetřování kybernetické kriminality je nezbytné postupovat již od počáteční fáze rychle, avšak současně obezřetně. Pachatelé tohoto typu trestné činnosti často disponují vysokou úrovní technických znalostí a dovedností v oblasti práce s výpočetní technikou, které mohou v některých případech přesahovat běžné znalosti policistů nebo vyšetřovatelů. Z tohoto důvodu je velmi důležitá spolupráce mezi orgány činnými v trestním řízení a odborníky na výpočetní techniku již od počátku prověřování trestné činnosti. Za jednu z hlavních priorit při objasňování kybernetické kriminality lze považovat zabránění ztrátě nebo zničení dat. Stejně důležité je zajistit možnost obnovy již vymazaných informací. Dalším specifikem je značná psychická náročnost této práce, neboť policisté se při vyšetřování často setkávají s velmi citlivým a traumatizujícím obsahem. Z tohoto důvodu je důležitá také psychologická podpora a odborná příprava příslušníků Policie ČR, kteří se této problematice věnují.⁸⁸

Rozlišit lze tři základní typy vyšetřovacích situací:

1. Získané informace naznačují, že trestný čin byl pravděpodobně spáchán, avšak na jejich základě není možné jednoznačně určit totožnost pachatele.
2. Zjištěné skutečnosti svědčí o tom, že k trestnému činu došlo, a současně umožňují jednoznačně identifikovat jeho pachatele.
3. Dostupné informace vyvolávají pochybnosti o tom, zda byl oznamovaný trestný čin skutečně spáchán, přesto je však zpravidla známa totožnost údajného pachatele.⁸⁹

V první situaci je v počáteční fázi vyšetřování hlavním cílem zjistit totožnost pachatele. To vyžaduje úzkou spolupráci jednotlivých útvarů Policie České republiky, shromažďování informací vedoucích k identifikaci pachatele, jeho pohybu, způsobu života a dalších charakteristických znaků. Významnou roli zde hraje také využívání kriminalistických evidencí.

Druhá situace je z hlediska vyšetřování nejpříznivější. Po vyhodnocení dosud zajištěných materiálů je zpravidla možné bezprostředně zahájit trestní stíhání konkrétní

⁸⁸ Srov. Tamtéž s. 348

⁸⁹ Srov. Tamtéž s. 241

osoby sdělením obvinění. Počáteční etapa vyšetřování tak plynule přechází do další fáze trestního řízení.

Ve třetím případě se vyšetřovatel v úvodní fázi soustředí především na získání dalších důkazů nebo informací, které mohou potvrdit nebo naopak vyvrátit výpovědi jednotlivých zúčastněných osob. K tomu slouží zejména podrobnější analýza výpovědí, zjišťování okolností způsobu spáchání činu, rekonstrukce situace před činem i po něm, ohledání místa činu a jeho okolí, stejně jako výslechy osob z okruhu známých či přátel podezřelého a oběti. Na základě důkladného vyhodnocení výpovědí se následně provádějí prověřovací úkony, například prověrka výpovědi na místě, vyšetřovací experiment nebo znalecké posouzení z oblasti psychologie.

Pokud vyšetřovatel dospěje k závěru, že se skutek skutečně stal a naplňuje znaky trestného činu, může být zahájeno trestní stíhání konkrétní osoby sdělením obvinění a vyšetřování přechází do další etapy.⁹⁰

⁹⁰ Srov. Tamtéž s. 242

8 Prevence a boj proti šíření

Rodiče mnohdy předpokládají, že dítě trávící čas u počítače nebo mobilního zařízení je ve větším bezpečí než při pobytu venku s vrstevníky. Taková představa je však mylná, protože internetové prostředí může představovat řadu skrytých rizik. Je proto důležité, aby rodiče měli dostatečné povědomí o možných hrozbách a dokázali rozpoznat rizikové chování dítěte v online prostředí.

Podstatné je zaměřit se na prevenci již v samotném počátku. Základem primární prevence je systematická a dlouhodobá práce s dětmi a mládeží, která probíhá zpravidla v menších skupinách a vyžaduje aktivní zapojení samotných účastníků. Smyslem primární prevence je předcházet vzniku nežádoucích forem chování ještě v období, kdy se tyto projevy u jedinců neobjevily nebo se vyskytují pouze v minimální míře. Primární prevenci lze rozdělit na dvě základní oblasti, a to na specifickou a nespecifickou. Specifická primární prevence se dále člení podle míry ohrožení cílové skupiny na tři úrovně.⁹¹

První z nich představuje všeobecná primární prevence, která je určena široké populaci dětí a mládeže a zohledňuje především věkové charakteristiky účastníků. Tyto programy jsou zpravidla realizovány ve větších skupinách a jejich cílem je především zvyšování informovanosti a rozvoj dovedností vedoucích k předcházení rizikového chování. Druhou úroveň tvoří selektivní primární prevence, která je zaměřena na skupiny osob, u nichž se ve zvýšené míře vyskytují rizikové faktory spojené se vznikem různých forem rizikového chování. V těchto případech se pracuje s menšími skupinami nebo jednotlivci.

Třetí úroveň představuje indikovaná primární prevence, která je určena jedincům, u nichž se již objevují první projevy rizikového chování. V takových situacích se zaměřuje především na individuální práci s konkrétním jedincem s cílem zabránit dalšímu rozvoji nežádoucího chování.⁹²

Do oblasti nespecifické primární prevence se řadí aktivity, které nejsou přímo zaměřeny na konkrétní formy rizikového chování, avšak přispívají k jeho předcházení.

⁹¹ Srov. KOPECKÝ, K. a kol. *Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. s. 113. ISBN 978-80-244-4868-8.

⁹² Srov. Tamtéž s. 114

Tyto činnosti podporují zejména smysluplné trávení volného času a vytvářejí podmínky pro pozitivní rozvoj osobnosti dětí a mládeže. Mezi takové aktivity patří například zájmové, sportovní či kulturní činnosti a další volnočasové programy, které vedou k osvojování společenských pravidel, posilují odpovědnost jednotlivce za vlastní jednání a podporují zdravý psychosociální vývoj.⁹³

Přestože se řada výzkumů zabývala programy prevence sexuálního zneužívání dětí, jejich skutečná účinnost není zcela jednoznačně prokázána. Jedním z důvodů je obtížné vymezení samotného pojmu účinnost. Není totiž jasné, zda lze preventivní program považovat za úspěšný již v případě, že děti získají nové informace o problematice sexuálního zneužívání, nebo pouze tehdy, pokud dojde k reálnému snížení počtu těchto případů. Situaci navíc komplikuje skutečnost, že jednotlivé programy přinášejí rozdílné výsledky, což ztěžuje jejich obecné hodnocení. Výzkumy však naznačují, že většina programů zaměřených na prevenci sexuálního zneužívání vede alespoň ke zvýšení informovanosti dětí o této problematice. Efektivnější se zároveň ukazují programy vedené odborníky se specializovanými znalostmi v oblasti sexuálního zneužívání dětí než ty, které realizují pedagogové vyučující běžné školní předměty.⁹⁴

Cílem preventivních programů však není pouze zvyšování informovanosti, ale především snaha o změnu chování, která by vedla ke snížení výskytu sexuálního zneužívání dětí. Jedna z výzkumných studií analyzovala zkušenosti přibližně dvou tisíc mladých dospělých s preventivními programy během jejich dětství. Výsledky ukázaly, že osoby, které absolvovaly komplexní školní programy zaměřené na prevenci viktimizace, častěji oznámily případ zneužívání a využívaly strategie sebeochrany, například odmítnutí nevhodného kontaktu nebo sdělení situace důvěryhodné dospělé osobě.⁹⁵

Výzkumníci také zkoumali, zda tyto programy vedou ke změně chování v potenciálně rizikových situacích. V některých experimentech byly simulovány situace, kdy dítě kontaktuje neznámá osoba. Výsledky ukázaly, že účinnost programů se liší podle použité metody výuky. Například kombinace video výuky a praktického nácviku byla výrazně účinnější než samotná přednáška nebo jednorázová prezentace. Odborníci však upozorňují, že odpovědnost za prevenci nelze přenášet výhradně na děti. Programy zaměřené na děti by měly být součástí širšího systému prevence, který zahrnuje také

⁹³ Srov. Tamtéž

⁹⁴ Srov. NURSE, A. M.. *Confronting Child Sexual Abuse*. Michigan Publishing, 2021. s. 212. ISBN 978-1-64315-032-1.

⁹⁵ Srov. Tamtéž s. 212

vzdělávání dospělých, podporu komunit a řešení společenských faktorů přispívajících k násilí a zneužívání.⁹⁶

8.1 Projekty

Projekt **E-Bezpečí** je preventivní a vzdělávací iniciativa zaměřená na problematiku rizikového chování v online prostředí. Realizuje jej Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a jeho cílem je především zvyšování informovanosti o rizicích spojených s používáním internetu, prevence kybernetické kriminality a pomoc obětem online útoků. Projekt se zaměřuje na jevy jako kyberšikana, kybergrooming, sexting, internetové podvody nebo rizika sociálních sítí. Cílovou skupinu tvoří především děti a studenti, pedagogové, rodiče a další odborníci pracující s mládeží. Preventivní činnost je realizována zejména prostřednictvím přednášek, workshopů, vzdělávacích materiálů a online nástrojů, které mají pomoci rozvíjet bezpečné chování na internetu.⁹⁷

Linka bezpečí poskytuje anonymní a bezplatnou pomoc. Jednou z oblastí, na kterou se její činnost zaměřuje, jsou také problémy spojené s rizikovým chováním v online prostředí, včetně kyberšikany, sextingu, internetového vydírání či sexuálního obtěžování na internetu. V kontextu prevence sexuálního zneužívání dětí na internetu plní Linka bezpečí důležitou roli především v oblasti krizové intervence a podpory obětí. Děti, které se setkaly s nevhodnou komunikací, nátlakem na zasílání intimních materiálů nebo jinými formami online sexuálního zneužívání, mohou prostřednictvím této služby vyhledat pomoc a konzultovat další postup. Konzultanti Linky bezpečí poskytují dětem základní informace o tom, jak se v takové situaci zachovat, jak zabránit dalšímu šíření intimních materiálů nebo na jaké instituce se mohou obrátit. Kromě přímé pomoci obětem se organizace podílí také na preventivních aktivitách. Ty zahrnují zejména vzdělávání dětí a mladistvých o rizicích online komunikace, publikování preventivních materiálů a spolupráci se školami či dalšími organizacemi zaměřenými na ochranu dětí.⁹⁸

⁹⁶ Srov. Tamtéž s. 213-215

⁹⁷ Srov. E-BEZPEČÍ. O projektu E-Bezpečí [online]. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/o-projektu/oprojektu>

⁹⁸ Srov. LINKA BEZPEČÍ. Online poradna Linky bezpečí [online]. Praha: Linka bezpečí, z. s. [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.linkabezpeci.cz/poradna/online>

9 Rozhovory se specialisty na problematiku

Cílem praktické části bakalářské práce je zjistit, jak Policie České republiky postupuje při odhalování a vyšetřování trestné činnosti související s dětskou pornografií v kyberprostoru, jaké problémy a limity policisté při této činnosti vnímají a jak hodnotí současné možnosti prevence. Výzkum se rovněž zaměřuje na identifikaci faktorů, které mohou ovlivňovat efektivitu vyšetřování této trestné činnosti, a na návrhy možných opatření vedoucích ke zlepšení situace.

Pro získání dat byla zvolena kvalitativní výzkumná metoda polostrukturovaného rozhovoru. Tato metoda umožňuje získat detailnější informace o zkušenostech respondentů a jejich pohledu na problematiku vyšetřování dětské pornografie v kyberprostoru.

Rozhovory byly vedeny na základě předem připraveného souboru otázek, které byly rozděleny do několika tematických okruhů: profesní zkušenosti respondentů, specifika vyšetřování v kyberprostoru, pracovní postupy Policie ČR, limity a problémy při vyšetřování, spolupráce s dalšími institucemi, prevence a návrhy na zlepšení. Výzkumného šetření se zúčastnili čtyři respondenti, kteří působí u Policie České republiky a mají zkušenosti s vyšetřováním nebo operativní činností v oblasti mravnostní nebo kybernetické kriminality. Rozhovory byly realizovány anonymně, aby byla zajištěna ochrana respondentů i citlivých informací souvisejících s policejní činností.

Výzkumného šetření se zúčastnili čtyři policisté působící na různých úrovních Policie České republiky. Respondenti mají rozdílnou délku služebního poměru i zkušenosti s vyšetřováním trestné činnosti související s dětskou pornografií v kyberprostoru.

Délka služebního poměru respondentů se pohybovala přibližně mezi jedním rokem a devatenácti lety. Respondenti působí například na krajských ředitelstvích Policie ČR nebo na Policejním prezidiu České republiky. Zastoupeny byly různé pracovní pozice, například operativní pracovníci nebo vyšetřovatelé.

Délka zkušeností respondentů s problematikou dětské pornografie v kyberprostoru se pohybovala od přibližně jednoho roku až po osm let praxe. Nejčastěji se ve své práci setkávají s případy výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle

§ 192 TZ nebo se zneužitím dítěte k výrobě pornografie podle § 193 TZ. Dalšími typickými případy jsou přechovávání dětské pornografie nebo její šíření prostřednictvím sociálních sítí a komunikačních aplikací.

9.1 Vyhodnocení rozhovorů

Respondenti uvedli, že se ve své praxi nejčastěji setkávají s případy výroby, přechovávání nebo šíření dětské pornografie. V některých případech se jedná také o sextorzi nebo zneužití dítěte k výrobě pornografických materiálů. Tyto případy jsou často spojeny s využíváním sociálních sítí, komunikačních aplikací nebo sdílením digitálních souborů mezi uživateli internetu.

Jedním z nejvýznamnějších specifíků vyšetřování této trestné činnosti je podle respondentů velké množství digitálních dat, která musí policie zajistit a následně analyzovat. Vyhodnocování těchto dat může být časově náročné a zároveň psychicky zatěžující pro policisty.

Dalším významným faktorem je anonymita internetového prostředí. Komunikace mezi pachateli často probíhá prostřednictvím šifrovaných aplikací nebo anonymních účtů, což ztěžuje identifikaci konkrétních osob. Někteří respondenti rovněž upozornili na problematiku dark webu, kde může docházet k šíření nelegálního obsahu a kde je získání informací vedoucích k pachateli velmi obtížné.

Z odpovědí respondentů vyplývá, že vyšetřování zpravidla začíná přijetím oznámení nebo zjištěním podezřelé činnosti. Následuje zajištění digitálních zařízení, například mobilních telefonů, počítačů nebo jiných datových nosičů, které mohou obsahovat relevantní důkazy.

Dalším krokem je analýza získaných dat pomocí specializovaných forenzních programů a vyhodnocení zajištěných informací. Součástí vyšetřování jsou také výsledky podezřelých osob a případných poškozených.

Respondenti uvedli několik problémů, které mohou negativně ovlivňovat efektivitu vyšetřování. Mezi nejčastěji zmiňované patří zejména nedostatečné technické vybavení policie, které může zpomalovat analýzu velkého množství dat.

Dalším problémem je nedostatek specializovaných policistů a odborných školení v oblasti kybernetické kriminality. Významným limitem může být také mezinárodní spolupráce, protože mnoho internetových služeb nebo sociálních sítí sídlí v zahraničí a získání potřebných informací může být časově náročné.

Názory respondentů na otázku prevence se částečně lišily. Někteří policisté uvedli, že Policie ČR má určité nástroje v oblasti prevence, například informační kampaně nebo preventivní programy pro veřejnost.

Další respondenti však upozornili na nedostatečnost preventivních opatření a zdůraznili význam vzdělávání dětí v oblasti bezpečného chování na internetu. Za důležitý faktor prevence považují respondenti také aktivní roli rodičů a škol při výchově dětí k bezpečnému používání digitálních technologií.

9.2 Shrnutí výsledků výzkumu

Na základě provedených rozhovorů lze konstatovat, že vyšetřování trestné činnosti související s dětskou pornografií v kyberprostoru představuje pro Policii České republiky značně náročnou oblast kriminality. Policisté se při své práci setkávají zejména s případy výroby, přechovávání a šíření dětské pornografie prostřednictvím internetu.

Za nejvýznamnější specifika této trestné činnosti považují respondenti anonymitu internetového prostředí, využívání šifrovaných komunikačních aplikací a velké množství digitálních dat, která musí být analyzována.

Významnými limity při vyšetřování jsou zejména technické vybavení policie, nedostatek specializovaných pracovníků a náročnost mezinárodní spolupráce. V oblasti prevence respondenti zdůrazňují především význam vzdělávání dětí a mladistvých v oblasti bezpečného chování na internetu a větší zapojení rodičů i školských institucí.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování případů dětské pornografie v kyberprostoru a formulovat konkrétní doporučení vedoucí ke zvýšení efektivity těchto postupů. Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že tento cíl byl naplněn, a to jak v rovině teoretické, tak v rovině empirické.

Teoretická část práce vymezila základní pojmy, analyzovala právní rámec dané problematiky a poukázala na specifika kyberprostoru jako prostředí, které zásadně ovlivňuje charakter této trestné činnosti. Bylo prokázáno, že dětská pornografie v online prostředí představuje vysoce dynamický a komplexní fenomén, jehož podstata je determinována zejména anonymitou pachatelů, rychlostí distribuce digitálního obsahu a jeho obtížnou kontrolovatelností. Zároveň bylo zjištěno, že právní úprava poskytuje relativně robustní nástroje pro postih této trestné činnosti, avšak jejich aplikace v praxi je limitována technologickým vývojem a organizačními faktory.

Empirická část práce, realizovaná prostřednictvím kvalitativního výzkumu formou polostrukturovaných rozhovorů s příslušníky Policie České republiky, umožnila hlubší vhled do reálného fungování policejní praxe. Analýza získaných dat potvrdila, že Policie České republiky disponuje odbornými znalostmi a specializovanými postupy odpovídajícími současným trendům, avšak její činnost je významně ovlivněna řadou limitujících faktorů. Mezi nejzásadnější patří zejména enormní objem digitálních dat, jejichž zpracování je časově i technicky náročné, dále nedostatečné personální kapacity v oblasti specializovaných expertů a v neposlední řadě komplikovaná a časově náročná mezinárodní spolupráce.

Klíčovým přínosem bakalářské práce je identifikace konkrétních problémových oblastí vycházejících z konfrontace teoretických východisek s empirickými zjištěními. Na základě této komparace byla formulována soustava doporučení zaměřených na zvýšení efektivity činnosti Policie České republiky. Tato doporučení směřují především k systematickému posilování technického a softwarového vybavení, rozvoji specializovaného vzdělávání a odborné přípravy policistů, zefektivnění sdílení informací na mezinárodní úrovni a k posílení preventivních aktivit, zejména v oblasti digitální gramotnosti a bezpečného chování na internetu.

Za významný přínos práce lze rovněž považovat skutečnost, že poskytuje realistický obraz fungování policejní praxe, který není založen pouze na teoretických předpokladech, ale vychází z přímých zkušeností příslušníků Policie České republiky. Tím dochází k překlenutí rozdílu mezi normativním vymezením problematiky a její reálnou aplikací v praxi, což zvyšuje využitelnost práce jak v akademickém prostředí, tak v oblasti bezpečnostní praxe.

S ohledem na dynamický vývoj informačních technologií a neustále se měnící formy páčání této trestné činnosti lze předpokládat, že význam dané problematiky bude v budoucnu dále narůstat. Z tohoto důvodu je nezbytné kontinuálně adaptovat nejen legislativní rámec, ale především praktické postupy orgánů činných v trestním řízení. Efektivní boj proti dětské pornografii v kyberprostoru tak vyžaduje komplexní přístup zahrnující kombinaci represivních, preventivních i technologických opatření.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. Studie. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. 132 s. ISBN 978-80-7338-091-5.
2. ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 445 s. ISBN 978-80-7380-461-9.
3. DUNOVSKÝ, J. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. Praha: Grada, 2005. 252 s. ISBN 80-247-1201-6.
4. FRYSTÁK, M. *Procesní postavení svědka (poškozeného) a jeho výslech v přípravném řízení*. Trestněprávní revue. 2014. roč. 13, č. 10, s. 225-233. ISSN 1213-5313.
5. CHMELÍK, J. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. 208 s. ISBN 80-7178-739-6.
6. CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. 239 s. ISBN 9788072018253
7. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. 1424 s. ISBN 978-80-7502-637-8.
8. KOLEKTIV AUTORŮ. *Ottův slovník naučný, dvacátý díl*. Praha: J. Otto, 1903, s. 1087.
9. KOLOUCH, J. *CyberCrime*. Praha: Edice CZ.NIC, 2016. 522 s. ISBN 978-80-88168-15-7.
10. KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2., rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4.
11. KOPECKÝ, K. a kol. *Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 170 s. ISBN 978-80-244-4868-8.
12. MILFAIT, R. *Komerční sexualizované násilí na dětech: prostituce, pornografie, obchod*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 216 s. ISBN 978-80-7367-320-8.
13. NURSE, A. M.. *Confronting Child Sexual Abuse*. Michigan Publishing, 2021. 312 s. ISBN 978-1-64315-032-1.

14. POBOŘILOVÁ, M. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica 4, Virtuální pornografie*. Praha : Karolinum, 2012. s. 75-94. ISSN 0323-0619.
15. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník 1. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2009. 3285 s. ISBN 978-80-7400-109-3.
16. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník. 3. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2023, 4968 s. 978-80-7400-893-1.
17. ŠÁMAL, P., GŘIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J. *Trestní právo hmotné. 9. vyd.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. 1204 s. ISBN 978-80-7598-764-8.
18. VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. Psyché. Praha: Grada, 2005. 136 s. ISBN 80-247-1138-9.
19. VANÍČKOVÁ, E. *Sexuální násilí na dětech: výskyt, podoby, diagnostika, terapie, prevence*. Praha: Portál, 1999. 118 s. ISBN 80-7178-286-6.
20. WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. 264 s. ISBN 978-80-247-6372-9.

Judikatura

1. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. prosince 2004, sp. zn. 7 Tdo 1077/2004-1

Elektronické zdroje

1. E-BEZPEČÍ. Generovaná pornografie a zneužití identity: nový trestný čin od 1. ledna 2026. [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/91-novinky-ze-sveta-kyberkriminality/4832-generovana-pornografie-a-zneuziti-identity-novy-trestny-cin-od-1-ledna-202>
2. E-BEZPEČÍ. O projektu E-Bezpečí. [online]. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/o-projektu/oprojektu>
3. LINKA BEZPEČÍ. Online poradna Linky bezpečí. [online]. Praha: Linka bezpečí, z. s. [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.linkabezpeci.cz/poradna/online>
4. ŠTĚTÍNSKÁ, Kateřina. Speciální výslechové místnosti. [online]. Praha: Policie České republiky. [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/krajske-reditelstvi-severomoravskeho-kraje-zpravodajstvi-specialni-vyslechove-mistnosti.aspx>

5. WOLAK, Janis; FINKELHOR, David a MITCHELL, Kimberly J. Internet-initiated sex crimes against minors: implications for prevention based on findings from a national study. [online]. Canberra: Australian Institute of Criminology, 2004. [cit. 17. 3. 2026]. Dostupné z: <https://www.aic.gov.au/sites/default/files/2020-05/tandi279.pdf>

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

NCOZ – Národní centrála proti organizovanému zločinu

OČTŘ – orgány činné v trestním řízení

OZ – občanský zákoník

PČR – Policie České republiky

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

TOR – The Onion Router

TZ – trestní zákoník

ZVM – zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Polostrukturovaný rozhovor s 1. respondentem

Příloha č. 2 – Polostrukturovaný rozhovor s 2. respondentem

Příloha č. 3 – Polostrukturovaný rozhovor se 3. respondentem

Příloha č. 4 – Polostrukturovaný rozhovor se 4. respondentem

Přílohy

Příloha č. 1

Polostrukturovaný rozhovor s 1. respondentem

V Praze dne 2. února 2026.

- **Informace k dotazovanému**

V současné době jsem služebně zařazen na Úřadě služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky. Ve služebním poměru jsem celkem 14 let. Dle popisu specifických činností Policie jsem zařazen v 9. tarifní třídě.

A) Profesní zkušenost

1. Jak dlouho se ve své praxi věnujete problematice dětské pornografie v kyberprostoru?

Tuto problematiku řeším již přes 5 let.

2. S jakým typem případů se setkáváte nejčastěji?

Nejčastěji se setkávám se sextorzí, výrobou a jiným nakládáním s dětskou pornografií a zneužitím dítěte k výrobě pornografie.

B) Specifika kyberprostoru

3. Jaká jsou podle Vás největší specifika vyšetřování dětské pornografie v online prostředí?

Největším specifikem jsou sami o sobě digitální stopy. Získávají se a vyhodnocují se komplexně ve vzájemných souvislostech stejně, ať se jedná o trestnou činnost spočívající v sexuální vykořisťování dětí (CSEM), podvody, obchod s nedovoleným či zakázaným zbožím (drogy, prekurzory, výbušniny, vojenský či dual-use materiál, zbraně aj.) anebo jinou trestnou činnost.

4. Jaký vliv má anonymita, šifrování nebo dark web na efektivitu odhalování?

S ohledem na dynamiku vývoje technologií a s tím související postupy policejních orgánů ponechávám odpověď na tuto otázku bez komentáře.

C) Pracovní postupy

5. Jak probíhá typický postup Policie ČR při zjištění podezření na šíření dětské pornografie?

S ohledem na dynamiku vývoje technologií a s tím související postupy policejních orgánů ponechávám odpověď na tuto otázku bez komentáře.

6. Jaké metody a nástroje jsou nejčastěji využívány?

S ohledem na dynamiku vývoje technologií a s tím související postupy policejních orgánů ponechávám odpověď na tuto otázku bez komentáře.

D) Limity a problémy

7. S jakými hlavními problémy nebo limity se při vyšetřování setkáváte? (technické, personální, legislativní, mezinárodní spolupráce)

Jsou to vlastně všechny vyjmenované oblasti uvedené v otázce. S ohledem na enormní nárůst nápadu trestné činnosti v této problematice související zejména se stále cenově dostupnější technikou a snižujícím se věkem prvo-uživatelů (dětí, které mají komunikační zařízení výlučně pro své vlastní potřeby), sledujeme limity jak po stránce technického vybavení na základních organizačních článcích, tak v otázce legislativní úpravy ovlivněné zejména délkou legislativního procesu v reakci na aktuální vývoj, stejně tak administrativní zátěž a délka vyřízení mezinárodní spolupráce, jež je vyžadována ve většině případů kybernetické kriminality.

8. Vnímáte nějaké nedostatky v právní úpravě (§ 192, § 193 TZ)?

Ne, to nevnímám.

E) Spolupráce

9. Jak hodnotíte spolupráci s jinými útvary Policie ČR, státním zastupitelstvím nebo zahraničními orgány?

Na tuto otázku nelze obecně odpovědět. Je to velmi individuální záležitost případ od případu.

F) Prevence

10. Má Policie ČR podle Vás dostatečné nástroje v oblasti prevence?

Ano, výrazně se v poslední době zlepšuje přístup k prevenci v této oblasti. Byly natočeny a distribuovány krátké video spoty pro veřejnost.

11. Jaká opatření by mohla snížit výskyt této trestné činnosti?

Otevření tématu ve veřejném prostoru, věnování více pozornosti této problematice a výchova a prevence od útlého věku v rodinách a školských zařízeních.

G) Návrhy na zlepšení

12. Jaké konkrétní změny by podle Vás zvýšily efektivitu vyšetřování?

Zjednodušení administrativní zátěže spočívající ve vyžadování informací ze zahraničí využitelných jako důkaz v trestním řízení. Rychlejší získání informací znamená rychlejší zjištění pachatele, zamezení jeho protiprávního jednání a v konečném důsledku omezení počtu dalších obětí.

Příloha č. 2

Polostrukturovaný rozhovor s 2. respondentem

V Ústí nad Labem dne 17.2.2026.

- **Informace k dotazovanému**

V současné době jsem služebně zařazen pod KŘP Ústeckého kraje. Ve služebním poměru jsem celkem 14 let. Pracuji jako operativce na kraji.

A) Profesní zkušenost

3. Jak dlouho se ve své praxi věnujete problematice dětské pornografie v kyberprostoru?

Tuto problematiku řeším asi 8 let.

4. S jakým typem případů se setkáváte nejčastěji?

Nejčastěji se setkávám s výrobou a jiným nakládáním s dětskou pornografií dle § 192 tr. zák. a Zneužitím dítěte k výrobě pornografie dle § 193 tr. zák.

B) Specifika kyberprostoru

5. Jaká jsou podle Vás největší specifika vyšetřování dětské pornografie v online prostředí?

Jednoduchost získání závadového materiálu, anonymita, latentnost, omezená doba poskytnutí dat OČTR poskytovateli internetových služeb (6 měsíců).

6. Jaký vliv má anonymita, šifrování nebo dark web na efektivitu odhalování?

Naprosto obrovský, rozhodně je náročnější odhalování a získávání důkazů (koresponduje s předchozí otázkou).

C) Pracovní postupy

7. Jak probíhá typický postup Policie ČR při zjištění podezření na šíření dětské pornografie?

Zaevidování věci, šetření všech skutečností, které mohou mít vliv na rozhodnutí, zajištění důkazů (elektronika, domovní prohlídky), výslechy.

8. Jaké metody a nástroje jsou nejčastěji využívány?

Nejčastěji analýzy elektronických zařízení forenzními programy a jejich vyhodnocení

- **D) Limity a problémy**

9. S jakými hlavními problémy nebo limity se při vyšetřování setkáváte? (technické, personální, legislativní, mezinárodní spolupráce)

Tak určitě latentnost a velké množství neustanovitelných poškozených.

10. Vnímáte nějaké nedostatky v právní úpravě (§ 192, § 193 TZ)?

Nezletilí od 15let mohou vést sexuální životy, ale nesmí se intimně fotit ani natáčet, což v případě intimního vztahu a blízkosti může způsobovat problémy.

E) Spolupráce

10. Jak hodnotíte spolupráci s jinými útvary Policie ČR, státním zastupitelstvím nebo zahraničními orgány?

Spolupráce je na vysoké úrovni, kdy je zde i zájem o řešení problému.

F) Prevence

12. Má Policie ČR podle Vás dostatečné nástroje v oblasti prevence?

Ne

13. Jaká opatření by mohla snížit výskyt této trestné činnosti?

Prevence formou internetové gramotnosti a bezpečnosti, dohled nad věkem u sociálních sítí, trestní odpovědnost rodičů za nekontrolu svých dětí na mobilních telefonech dle § 201 tr. zák. (soc.sítě, pornografie a další).

G) Návrhy na zlepšení

13. Jaké konkrétní změny by podle Vás zvýšily efektivitu vyšetřování?

Založit oddělení policie se zaměřením speciálně na kyberkriminalitu, kde by byli zkušení a schopní policisté, znalí praxe.

Příloha č. 3

Polostrukturovaný rozhovor se 3. respondentem

V Lounech dne 23.2.2026.

- **Informace k dotazovanému**

V současné době jsem služebně zařazen pod KŘP Ústeckého kraje. Ve služebním poměru jsem celkem 4 roky. Pracuji jako vyšetřovatelka.

A) Profesní zkušenost

5. Jak dlouho se ve své praxi věnujete problematice dětské pornografie v kyberprostoru?

Tuto problematiku řeším něco málo přes rok.

6. S jakým typem případů se setkáváte nejčastěji?

Nejčastěji přechovávání dětské pornografie, šíření přes sociální sítě.

B) Specifika kyberprostoru

7. Jaká jsou podle Vás největší specifika vyšetřování dětské pornografie v online prostředí?

Častá potřeba vydání a následné ohledání mobilního telefonu, notebooku, ohledání sociálních sítí. Někdy obtížná dohledatelnost poškozených osob (zobrazených dětí).

8. Jaký vliv má anonymita, šifrování nebo dark web na efektivitu odhalování?

Nevím, s tímto doposud nemám ve vyšetřování zkušenost.

C) Pracovní postupy

9. Jak probíhá typický postup Policie ČR při zjištění podezření na šíření dětské pornografie?

Zaevidování (dle situace zahájení úkonů trestního řízení v různé fázi), zajištění zájmových věcí, vyslechnutí prověřovaných osob, vyhodnocení zajištěných dat, ztotožnění poškozených a dalších osob, další dle zjištěného.

10. Jaké metody a nástroje jsou nejčastěji využívány?

Ohledání věci a místa činu (sociální sítě), podání vysvětlení, odborná vyjádření.

D) Limity a problémy

11. S jakými hlavními problémy nebo limity se při vyšetřování setkáváte? (technické, personální, legislativní, mezinárodní spolupráce)

Technické: nedostatečné vybavení PČR – pomalé počítače, zastaralá mechanika počítačů, nedostatečný počet speciálních výslechových místností

Personální: nedostatečný počet proškolených policistů a celkově policistů

Legislativní: časté legislativní změny, stále restriktivnější přístup k přístupu k informacím (viz nový § 113a tr. řádu).

12. Vnímáte nějaké nedostatky v právní úpravě (§ 192, § 193 TZ)?

Vzhledem ke krátké praxi doposud ne.

E) Spolupráce

11. Jak hodnotíte spolupráci s jinými útvary Policie ČR, státním zastupitelstvím nebo zahraničními orgány?

Se státním zastupitelstvím na vysoce dobré úrovni, se zahraničními orgány nemám zkušenost.

F) Prevence

14. Má Policie ČR podle Vás dostatečné nástroje v oblasti prevence?

To nevím, o toto jsem se nikdy moc nezajímala.

15. Jaká opatření by mohla snížit výskyt této trestné činnosti?

V oblasti prevence bych se zaměřila spíše na kvalitní vzdělávání na školách a kvalitní soustavné pracování s žáky.

G) Návrhy na zlepšení

14. Jaké konkrétní změny by podle Vás zvýšily efektivitu vyšetřování?

Kvalitnější technické vybavení PČR, více praktických školení a proškoleného personálu, kvalitní a dostatečně personálně zajištěná analytická oddělení (případně kyber-analytická oddělení).

Příloha č. 4

Polostrukturovaný rozhovor se 4. respondentem

V Lounech dne 12.2.2026.

- **Informace k dotazovanému**

V současné době jsem služebně zařazen pod KŘP Ústeckého kraje. Ve služebním poměru jsem celkem 19 let. Pracuji jako operativce na úrovni územního odboru.

A) Profesionální zkušenost

7. Jak dlouho se ve své praxi věnujete problematice dětské pornografie v kyberprostoru?

Mravnostní kriminalitě se věnuji 9 let a dětská pornografie v kyberprostoru se prolíná většinou případů, ve kterých řešíme šíření nebo výrobu pornografie.

8. S jakým typem případů se setkáváte nejčastěji?

Nejčastější případy jsou výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, přičemž se jedná o získávání a následné přeposílání materiálů obsahujících dětskou pornografií, a zneužití dítěte k výrobě pornografie.

B) Specifika kyberprostoru

9. Jaká jsou podle Vás největší specifika vyšetřování dětské pornografie v online prostředí?

Hlavním specifikem je technická náročnost, jelikož se ve většině případů zajišťuje velké množství dat a ta se musí následně vyhodnotit a poté ještě psychická zátěž na policisty, kteří vyhodnocení dat provádějí.

10. Jaký vliv má anonymita, šifrování nebo dark web na efektivitu odhalování?

Anonymizace je v těchto případech velký problém. Velká část komunikací probíhá cestou aplikací, které mají šifrovaný obsah (Telegram, Snapchat, Discord atd.), a dalším problémem je šíření dětské pornografie přes DarkWeb, kde je velmi složité se dostat k jakékoliv informaci vedoucí k možnému pachateli. Pachatelé si vytváří různé účty, které používají k šíření a následně je velmi těžké a složité spojit tyto účty s konkrétními osobami.

C) Pracovní postupy

11. Jak probíhá typický postup Policie ČR při zjištění podezření na šíření dětské pornografie?

Po oznámení skutku je proveden prvotní výslech (vytěžení) poškozených, pokud jsou známi. Následně probíhá zajištění technických zařízení, ve kterých jsou většinou uložena data (konverzace) vedoucí k možnému pachateli. Pokud je pachatel ustanoven, proběhne jeho výslech. V případě, že pachatel spolupracuje, je vyzván k vydání zařízení (notebook, tablet, telefon aj.), pokud spolupráce z jeho strany není, může být cestou příslušného soudu vyžádána domovní prohlídka. Následně jsou zařízení odeslána příslušnému oddělení k zajištění dat.

Data jsou poté vyhodnocena, aby bylo zjištěno, zda se v zařízeních nacházejí závadové materiály. Spis je poté předán ke sdělení obvinění vyšetřovateli

12. Jaké metody a nástroje jsou nejčastěji využívány?

Prvotní metodou je klasická policejní práce. Provedení kvalitních výsledků, aby bylo zjištěno, co nejvíce informací, které následně vedou ke zjištění pachatele a poté zajištění zařízení, aby se mohla přesně určit právní kvalifikace skutku. Na naší úrovni je hlavním nástrojem pro práci počítač.

D) Limity a problémy

13. S jakými hlavními problémy nebo limity se při vyšetřování setkáváte? (technické, personální, legislativní, mezinárodní spolupráce)

Největším problémem v současné době je špatné technické vybavení policistů, kteří provádějí vyšetřování uvedené problematiky. V prověřovaných věcech jsou velmi často zajišťována velká množství dat, která se musí vyhodnotit a programy pro vyhodnocování jsou velmi náročné na technické vybavení, ke kterému nemá možnost každý policista se dostat. Proto potom vyhodnocení trvá delší dobu.

Dalším problémem je spolupráce s provozovateli serverů, sociálních sítí a podobně, kteří většinou sídlí v cizině a spolupráce trvá v některých případech velmi dlouho, nebo není vůbec žádná.

14. Vnímáte nějaké nedostatky v právní úpravě (§ 192, § 193 TZ)?

Nevnímám.

E) Spolupráce

12. Jak hodnotíte spolupráci s jinými útvary Policie ČR, státním zastupitelstvím nebo zahraničními orgány?

Na naší úrovni je důležitá spolupráce se Státním zastupitelství, která ve většině případů funguje. U zahraničních orgánů narážíme na časovou náročnost a delší zpracování určitých úkonů.

F) Prevence

16. Má Policie ČR podle Vás dostatečné nástroje v oblasti prevence?

Jelikož se prevencí v poslední době nezabývám, tak nemohu říct.

17. Jaká opatření by mohla snížit výskyt této trestné činnosti?

Je to velmi složité. Děti mají velmi lehký přístup k internetu, každé dítě má založený účet na nějaké sociální síti a pak jsou těmi nejjednoduššími oběťmi. Hlavní opatření by mělo být na rodičích, kteří by měli své děti vést k bezpečnosti v rámci kyberprostoru. Školy by měly mít preventivní programy.

G) Návrhy na zlepšení

15. Jaké konkrétní změny by podle Vás zvýšily efektivitu vyšetřování?

Je důležité lepší technické vybavení policistů, kteří provádí vyšetřování uvedené trestné činnosti. A určitě i kvalitnější zaškolení a další následná školení policistů. Velmi složitá je administrativní zátěž policie, která velice stěžuje práci.